

10. funkční období

327

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (Varšava, 16. května 2005)

2016

Návrh usnesení

Senát Parlamentu České republiky souhlasí s ratifikací Úmluvy Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (Varšava, 16. května 2005) s tím, že při uložení ratifikační listiny bude učiněna následující výhrada:

„V souladu s článkem 31 odst. 2 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo neaplikovat ustanovení článku 31 odst. 1 písm. e) v celém jeho rozsahu a aplikovat jej pouze v rozsahu následujícím: Pokud byl trestný čin spáchán na státním příslušníkovi České republiky na území České republiky nebo pokud byl trestný čin spáchán v cizině proti státním příslušníkovi České republiky, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání trestného činu nepodléhá žádné trestní pravomoci.“

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (dále jen „*Úmluva*“) byla otevřena k podpisu dne 16. 5. 2005 ve Varšavě.

V současné době Úmluvu ratifikovalo 46 států.¹ Úmluva vstoupila v platnost 1. 2. 2008.

Česká republika je jediným členským státem Evropské unie, který dosud Úmluvu neratifikoval.

Obchodování s lidmi je dnes jednou z aktuálních bezpečnostních hrozeb, se kterou se musí vypořádávat prakticky všechny státy Evropy. Celosvětově je odhadováno 700 tis. až 2 mil. obětí ročně, přičemž dle údajů EUROSTATU bylo v letech 2010 – 2012 na území států EU identifikováno přes 30 tis. obětí. Opatřením k boji proti obchodování s lidmi se dostává celosvětové pozornosti, také protože tato trestná činnost je jedním z nejzávažnějších porušení lidských práv a základních hodnot demokratického právního státu. Obchodování s lidmi může probíhat na bázi národní, tedy v rámci jednoho státu, či na nadnárodní úrovni, kdy jsou osoby obchodovány mezi více státy. Obchodování s lidmi je jednou z nejziskovějších aktivit skupin organizovaného zločinu, přičemž se svými zisky, které se na území ČR odhadují ve stovkách milionů korun, řadí hned za obchod se zbraněmi a drogami.

¹ Albánie, Andora, Arménie, Ázerbájdžán, Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Bělorusko, Černá Hora, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Irsko, Island, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie, Malta, Moldavsko, Monako, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, San Marino, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina.

Základy pro potírání obchodování s lidmi v celosvětovém měřítku položil Protokol o předcházení, potlačování a trestání obchodu s lidmi, zejména se ženami a dětmi doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (dále jen „**Palermský protokol**“), který ČR ratifikovala dne 17. prosince 2014. Předložená Úmluva chápe Palermský protokol jako výchozí dokument a bere dále v úvahu i další mezinárodně-právní instrumenty k potírání obchodování s lidmi, ať již universální či regionální povahy. Základním cílem Úmluvy je posílit ochranu, kterou tyto instrumenty poskytují, a zvýšit jimi položené standardy ochrany.

Přidanou hodnotou Úmluvy je především jasné prohlášení, že obchodování s lidmi je porušením lidských práv, které porušuje lidskou důstojnost a integritu, a je tedy potřeba poskytnout obětem vyšší stupeň ochrany. Dále rozsah Úmluvy zahrnuje veškeré formy obchodování (národní, nadnárodní, napojené na organizovaný zločin či nikoliv). A konečně, Úmluva ustanovuje monitorovací mechanismus k zajištění toho, že smluvní strany budou její ustanovení účinně realizovat.

Preamble

Preamble potvrzuje závazek signatářů k ochraně lidských práv a základních svobod. Obsahuje výčet nejdůležitějších právních nástrojů, programů a opatření přímo se zabývajících obchodováním s lidmi v rámci Rady Evropy, Evropské unie a Organizace spojených národů.

Preamble vymezuje základní cíle Úmluvy zahrnující zejména posílení ochrany, kterou již poskytují přijaté mezinárodní instrumenty, a zvýšení jimi položených standardů ochrany.

Je zde také upozorněno na skutečnost, že obchodování s lidmi představuje porušování lidských práv.

Hlava I – Účel, rozsah působnosti, zásada nediskriminace a vymezení pojmů

Článek 1 – Účel

Třemi hlavními cíli jsou předcházení a potírání obchodování s lidmi, ochrana lidských práv obětí obchodování a podpora mezinárodní spolupráce při boji proti obchodování s lidmi.

Aby bylo možné dosáhnout efektivní implementace ustanovení této Úmluvy stranami, stanovuje Úmluva zvláštní monitorovací mechanismus. Jedná se o prostředek, který má

zajistit plnění Úmluvy jejími stranami a který bude zaručovat dlouhodobou efektivitu Úmluvy (více viz Hlava VII.)

Článek 2 – Oblast působnosti

Dle tohoto článku rozsah Úmluvy zahrnuje veškeré formy obchodování (národní, nadnárodní, napojené na organizovaný zločin či nikoliv).

Článek 3 – Zásada nediskriminace

Tento článek zakazuje diskriminaci při implementaci Úmluvy stranami a zejména při uplatňování prostředků na ochranu a podporu práv obětí. Význam diskriminace podle článku 3 odpovídá článku 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.).

V českém právním řádu je zákaz diskriminace stanoven již v Listině základních práv a svobod (ústavní zákon č. 2/1993 Sb.) a dále je tento princip proveden zejména zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon).

Článek 4 – Vymezení pojmů

V tomto článku jsou vymezeny pojmy „obchodování s lidmi“, „dítě“, „oběť“.

Definice obchodování s lidmi obsažená v Úmluvě odpovídá i přes odlišnou formulaci skutkové podstatě trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „TZ“). Vzhledem k tomu, že definice obchodování s lidmi zahrnuje také vykořisťování, vč. různých forem sexuálního vykořisťování, lze říci, že přijetím Úmluvy by ČR zareagovala na čl. 6 Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, kde je požadováno, aby smluvní strany přijaly opatření k potlačení všech forem obchodování se ženami a vykořisťování prostituce žen.

Dítě je definováno jako osoba mladší 18 let, což je vymezení shodující se s úpravou obsaženou v § 126 TZ.

Pojem „oběť“ v Úmluvě znamená každou fyzickou osobu, která je předmětem obchodování s lidmi dle definice v Úmluvě. Pojem „oběť“ je tedy jako pojem užší možné zahrnout

pod širší pojmy „poškozený“ dle TZ a „oběť“ dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů (dále jen „**zákon o obětech trestných činů**“), který ji chápe jako „*toho, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková škoda nebo nemajetková újma, nebo ten, na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil*“. Dále se ve smyslu § 2 odst. 4 písm. c) tohoto zákona oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 TZ) považuje za *zvlášť zranitelnou oběť*.

Dále Úmluva v bodu b) tohoto článku stanoví, že souhlas oběti obchodování se zamýšleným vykořisťováním uvedeným v bodu (a) tohoto článku nebude brán v úvahu, jestliže byl použit jakýkoliv prostředek nátlaku v tomto bodu uvedený (pohrůžka násilím aj.). Souhlas poškozeného je upraven v § 30 TZ „svolení poškozeného“, kdy jeho předpokladem je mimo jiné dobrovolnost. Nadto dle výše uvedeného ustanovení TZ nelze za svolení považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení. Navíc, trestný čin obchodování s lidmi dle § 168 TZ není uveden v taxativním výčtu ustanovení § 163 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu (dále jen „**TR**“), které vyjmenovává trestné činy, u nichž je potřeba k trestnímu stíhání souhlas poškozeného (tento by nemusel být dán ze strany oběti obchodování s lidmi například z obavy o její zdraví či život).

Konečně je pak v bodu c) tohoto článku stanoveno, že zjednání, přeprava, předání, přechovávání nebo přijetí dítěte za účelem vykořisťování bude považováno za „obchodování s lidmi“, i když nezahrnuje žádný z prostředků uvedených v bodu (a) tohoto článku. Totéž je upraveno ve skutkové podstatě trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 odst. 1 TZ.

Český právní řád splňuje požadavky, které na něj Úmluva tímto článkem klade.

Hlava II – Prevence, spolupráce a jiná opatření

Hlava druhá obsahuje různá ustanovení, která spadají pod pojem prevence v užším i širším smyslu tohoto pojmu. Zatímco některá ustanovení se týkají zejména preventivních opatření v přesném slova smyslu (čl. 5 - Prevence obchodování s lidmi a čl. 6 Opatření k omezení poptávky), některá se pak týkají specifických ustanovení ohledně kontroly, bezpečnosti a spolupráce (čl. 7 - Opatření na hranicích, čl. 8 - Zabezpečení a kontrola dokladů a čl. 9 - Pravost a platnost dokladů) za účelem předcházení a potírání obchodování s lidmi.

Obecně k prevenci, spolupráci a jiným opatřením lze odkázat na Národní strategii boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2016-2019 s tím, že jde již o pátý dokument

tohoto druhu (předcházela jí Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v České republice na období 2012-2015, na období 2008-2011, atd.). Dále také vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014-2020 má jako jeden ze svých specifických strategických cílů snížení latence a výskytu obchodování s lidmi posílením spolupráce všech zainteresovaných aktérů a akterek a zlepšením ochrany obětí.

Národním koordinátorem pro oblast boje proti obchodování s lidmi je ministr vnitra, přičemž funkci Národního zpravodaje pro oblast boje proti obchodu s lidmi plní Odbor bezpečnosti politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR.

Více k vybraným článkům viz níže.

Článek 5 – Prevence obchodování s lidmi

Tento článek požaduje zejména zavedení nebo posílení vnitrostátní koordinace mezi různými orgány odpovědnými za prevenci a boj proti obchodování s lidmi. Dne 20. srpna 2008 byl usnesením vlády č. 1006 ustanoven a schválen statut Meziresortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodu s lidmi (dále jen „**MKS**“). MKS slouží jako platforma pro výměnu informací a koordinaci aktivit v oblasti boje proti obchodu s lidmi. Členové MKS jsou kontaktními osobami pro jednotlivé resorty a další organizace a umožňují tak komunikaci napříč celým spektrem všech zainteresovaných subjektů.

Článek 7 - Opatření na hranicích

Závazky vyplývající z tohoto článku jsou z velké části pokryty legislativou Evropské unie, zejména pak tzv. schengenským *acquis*, kterou je ČR limitována. ČR je tak může plnit pouze v součinnosti s ostatními státy EU. Pro realizaci závazků obsažených v článku 7 je relevantní zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) a dále zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“) a zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic ČR.

K odstavci 1 – tento odstavec je plně aplikovatelný pouze na vnějších hranicích (viz výše), v případě ČR na mezinárodních letištích. Pokud jde o vnitřní hranice, kde standardně hraniční kontroly neprobíhají, lze preventivní opatření realizovat pouze v souladu s článkem 21 Schengenského hraničního kodexu.

Odstavec 2 se týká zabránění využívání dopravních prostředků provozovaných komerčními dopravci při páčání trestných činů ustavených v souladu s Úmluvou a odstavce 3 a 4 obsahují ustanovení o odpovědnosti dopravců za přepravu cestujících s cestovními doklady požadovanými pro vstup do přijímacího státu. Povinnosti dopravců a provozovatelů dopravy z hlediska jejich odpovědnosti za dopravu cizince, který by byl dopraven na území bez potřebných dokladů pro vstup na území ČR, stanoví § 104 zákona o pobytu cizinců. Dopravci jsou povinni zajistit, aby na území republiky nebyl dopraven cizinec, který nemá cestovní doklad nebo vízum, je-li vzhledem k účelu a cíli cesty potřebné. Dopravci mají případně povinnost dopravit cizince zpět (např. v případě, že mu byl odepřen vstup na území). Porušení některé z uvedených povinností je správním deliktem podle § 157 zákona o pobytu cizinců, který zároveň stanoví sankce. K lepšímu odhalování obchodu s lidmi slouží také povinnost dopravců ze třetích zemí předem předávat identifikující informace o cestujících přes vnější hranici.

Odstavec 5 se týká možnosti odmítnout vstup či odejmout vízum osobám, kterým bylo prokázáno spáchání trestných činů ustavených v souladu s Úmluvou. Instrument odepření vstupu je primárně upraven v Schengenském hraničním kodexu. Na národní úrovni je pak dále upraven v zákoně o pobytu cizinců – podle § 9 je možné odepřít vstup mj. z důvodu zařazení osoby v evidenci nežádoucích osob (viz § 154 téhož zákona) nebo v Schengenském informačním systému nebo z důvodu, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Preventivním opatřením je požadování výpisu z Rejstříku trestů² a obdobného dokladu státu, jehož je cizinec občanem nebo kde po určitou dobu pobýval (viz např. § 31 odst. 4 písm. a) zákona o pobytu cizinců). Instrument odejmutí víz je upraven formou prohlášení víza za neplatné a jeho zrušením dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) a dále na národní úrovni zákonem o pobytu cizinců (viz např. § 36). Opatřením s výraznými preventivními i represivními důsledky je realizace správního vyhoštění podle

² Rejstřík trestů je zřízen na základě zákona č. 269/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 118 a následujících zákona o pobytu cizinců, které spočívá v ukončení pobytu na území a je spojeno se stanovením doby, po niž nelze umožnit opětovný vstup cizince na území, a to až na dobu 10 let.

Odstavec 6 se týká udržování přímého komunikačního styku orgánů pohraničních kontrol. V rámci schengenské, resp. unijní spolupráce probíhá velmi intenzivní a přímá přeshraniční spolupráce.

Článek 8 - Zabezpečení dokladů a jejich kontrola

Zde uváděné závazky, tj. zajištění, že vydávané cestovní doklady a doklady totožnosti budou dostatečně kvalitní a chráněné před snadným zneužitím a paděláním, jsou v samotném zájmu ČR a jsou již realizovány ve vnitrostátní právní úpravě. Vydávané doklady splňují mezinárodní standardy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) i standardy Evropské unie.³

Článek 9 – Pravost a platnost dokladů

Na žádost příslušných orgánů jiného smluvního státu o ověření platnosti a pravosti cestovního dokladu vydaného orgány ČR nebo občanského průkazu státního občana ČR bude provedena prověrka za využití údajů v agendovém informačním systému evidence cestovních dokladů a občanských průkazů, v souladu s právními předpisy upravujícími využívání těchto evidencí. ČR také pravidelně informuje státy Evropské unie prostřednictvím informačního systému (SIS II) i Interpol o neplatných, ztracených nebo odcizených českých cestovních dokladech.

Český právní řád splňuje požadavky, které na něj Úmluva touto hlavou klade.

Hlava III – Opatření na ochranu a podporu práv obětí zaručující rovnost pohlaví

Hlava třetí obsahuje ustanovení na ochranu a asistenci obětem obchodování s lidmi. Některá ustanovení této hlavy se týkají všech obětí (čl. 10, 11, 12, 15 a 16). Jiná se týkají obětí, které jsou na území přijímací smluvní strany nelegálně (čl. 13, 14), případně legálně ale s krátkodobým povolením k pobytu. Nadto se některá ustanovení týkají osob, které ještě

³ Viz například nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, v platném znění.

nebyly formálně identifikovány jako oběti, nicméně u kterých se lze důvodně domnívat, že oběťmi jsou (čl. 10 odst. 2, čl. 12 odst. 1 a 2 a čl. 13).

Tato hlava je důležitou částí Úmluvy. Zaměřuje se na ochranu práv obětí obchodování, přičemž zaujímá stejný postoj, jaký byl vyjádřen i Organizací spojených národů v jejích Doporučených principech a pokynech týkajících se lidských práv a obchodování s lidmi: „Lidská práva obchodovaných osob by měla být v centru všech snah předcházet a potírat obchodování, jakož i chránit oběti, pomáhat jim a poskytovat nápravu“.

Hlava III má 8 článků. Článek 10 se týká identifikace obětí obchodování, což je zásadní pro poskytnutí práv ustanovených touto Úmluvou. Článek 11 se týká ochrany jejich soukromého života. Článek 12 specifikuje opatření na pomoc obětem, na která mají nárok. Články 13 a 14 ustanovují lhůtu na zotavenou a rozvahu, na kterou mají nárok oběti nelegálně pobývajících na území smluvní strany a také upravují vydání povolení k pobytu. Článek 15 se týká odškodnění obětí obchodování za utrpěnou újmu a článek 16 repatriace a navrácení. Článek 17 se pak věnuje rovnosti pohlaví.

Více k vybraným článkům viz níže.

Článek 10 – Identifikace obětí

Pokud jde o článek 10 odst. 3 a nakládání s dětskou obětí nejistého věku jako s dětskou obětí, jsou tyto požadavky splněny § 2 zákona o obětech trestných činů, který dítě považuje za zvlášť zranitelnou oběť, ve spojení s § 3 odst. 1 tohoto zákona, podle něhož je každý považován za oběť, nevyjde-li najevo opak nebo nejde-li zcela zjevně o zneužití postavení oběti podle tohoto zákona.

Článek 10 odst. 4 písm. a) vyžaduje, aby dítěti bez doprovodu, které bylo identifikováno jako oběť, byl zajištěn ihned opatrovník. Prvně je tento požadavek splněn úpravou obsaženou v § 45 odst. 2 věty první TŘ, podle které ustanoví v případech, v nichž zákonný zástupce poškozeného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce k výkonu práv poškozenému opatrovníka. Opatrovníka lze ustanovit poškozenému, který nemá zákonného zástupce, analogicky podle tohoto ustanovení. Dále platí, že je-li obětí obchodování s lidmi dítě bez doprovodu, je tomuto dítěti zajištěno zastupování opatrovníkem nejen v trestním řízení

podle § 45 odst. 2 TŘ, ale rovněž v civilním soudním řízení nebo ve správním řízení, jehož je takové dítě účastníkem. V oblasti civilního soudního řízení se může jednat zejména o řízení ve věcech péče soudu o nezletilé podle § 466 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „*z.z.ř.*“), jehož předmětem může být zejména svěřeni dítěte do náhradní péče určené fyzické osoby nebo zařízení (pěstounská péče, ústavní výchova, svěřeni do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc), případně jmenování poručníka dítěti, jestliže rodiče dítěte nejsou známí, nežijí, nejsou plně svéprávní nebo nemají plnou rodičovskou odpovědnost. V soudním řízení ve věcech péče soudu o nezletilé musí být dítě vždy zastoupeno opatrovníkem, kterým soud zpravidla jmenuje příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „*OSPOD*“) v souladu s § 469 z.z.ř. Pokud jde o opatrovnictví dítěte ve správním řízení, přichází v úvahu zejména jmenování opatrovníka dítěti bez doprovodu pro zastupování v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Podle § 89 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, platí, že je-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu, je jí soudem k ochraně jejích práv a právem chráněných zájmů spojených s pobytem na území České republiky ustanoven opatrovník podle § 943 a násl. občanského zákoníku.

Z hlediska povinnosti státu vynaložit veškeré úsilí k vyhledání rodiny dítěte, je-li to v nejlepším zájmu dítěte ve smyslu čl. 10 odst. 4 písm. c), se v případě dětí s občanstvím ČR jedná o nedílnou součást úkolů OSPOD. Jakmile jsou zjištěny informace o dítěti, které se nachází bez péče přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti, příslušný OSPOD se bezodkladně snaží získat údaje o rodičích nebo o jiných osobách odpovědných za výchovu dítěte a snaží se rodiče nebo jiné odpovědné osoby také kontaktovat a projednat s nimi řešení situace dítěte. Jestliže se rodiče nebo jeden z rodičů zdržují nebo mají zdržovat v cizině, poskytuje pomoc s pátráním po rodičích dítěte Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí podle § 35 odst. 2 písm. f) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „*zákon o sociálně-právní ochraně dětí*“). Jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu, je příslušný OSPOD (obecní úřad obce s rozšířenou působností) povinen o tomto dítěti neprodleně informovat Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí a rovněž zastupitelský úřad státu, jehož je dítě občanem, a projednat se zastupitelským úřadem způsob spojení dítěte s rodiči nebo s jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte (viz § 37 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.). Tento postup nelze aplikovat pouze v případě nezletilých cizinců bez doprovodu, kteří v ČR požádají o udělení mezinárodní ochrany. V takovém případě upravuje postup při vyhledávání rodinných příslušníků dítěte bez doprovodu

ustanovení § 88b zákona o azylu. Pomoc při pátrání po rodinných příslušnících dítěte, které podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo kterému byl na území ČR udělen azyl nebo doplňková ochrana, poskytuje opět Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v souladu s § 35 odst. 2 písm. j) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Článek 11 – Ochrana soukromého života

Tento článek je splněn právní úpravou obsaženou v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, který dopadá i na trestní řízení, dále pak úpravou obsaženou v TŘ (§ 8a, § 8b a § 8d, na tyto ustanovení rovněž odkazuje § 15 zákona o obětech trestných činů). Podle ustanovení § 8a odst. 1 TŘ, které upravuje poskytování informací orgány činnými v trestním řízení veřejnosti, orgány činné v trestním řízení nesmějí zveřejnit totožnost osob obětí, stejně tak dbají o to, aby o těchto osobách nezveřejnily údaje, které přímo nesouvisí s trestnou činností. Podle § 8a odst. 2 TŘ orgány činné v trestním řízení zvlášť dbají na ochranu osobních údajů a soukromí osob mladších osmnácti let. Zákaz dalšího sdělování informací umožňujících zjištění totožnosti oběti pak stanovuje § 8b odst. 1 TŘ po poučení pro osoby, kterým byly pro účely trestního řízení poskytnuty takovéto informace. Trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 TZ je uveden ve výčtu § 8b odst. 2 TŘ, podle kterého nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného mladšího osmnácti let nebo poškozeného, proti kterému byl spáchán některý z uvedených trestných činů (tedy i sdělovacími či jinými prostředky). Další ochrana totožnosti poškozeného ve vztahu k hlavnímu líčení a pravomocnému rozsudku je upravena v § 8b odst. 3 a 4 TŘ. Ustanovení § 8d TŘ pak umožňuje zveřejnit informace o poškozených, pokud je to nezbytné pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účel trestního řízení, umožňuje-li to TŘ nebo odůvodňuje-li to to veřejný zájem, pokud to převažuje nad právem na ochranu soukromí dotřené osoby, přičemž je třeba zvlášť dbát na ochranu zájmů osoby mladší osmnácti let (tedy i hledání členů rodiny nebo zabezpečení péče o dítě a jeho ochranu). Za zmínku stojí v této souvislosti také Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, která představuje prostředek regulace televizních a rozhlasových sdělovacích prostředků. Podle § 16 zákona o obětech trestných činů může požádat oběť, aby údaje o jejím bydlišti a doručovací adrese, údaje o jejím místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání, a o jejich osobních, rodinných a majetkových poměrech byly vedeny tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení, policisté a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. U

informací uvedených v předcházející větě může dále dle 55 odst. 1 písm. c) TŘ požádat poškozený o to, aby tyto informace nebyly uváděny do protokolu o úkonech trestního řízení. Pak se tyto informace vedou tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činné v dané věci. Toto omezení se dle § 65 odst. 6 TŘ vztahuje i na nahlížení do spisů.

Nadto článek 11 ve svém odst. 1 odkazuje na Úmluvu o ochraně osob se zřetelem na automatické zpracování osobních dat (ETS č. 108). ČR je již nyní smluvní stranou této Úmluvy.

Článek 12 – Pomoc obětem

Článek 12 upravuje různé druhy pomoci pro oběti. Zákon o obětech trestných činů považuje oběti trestného činu obchodování s lidmi za zvlášť zranitelné oběti [§ 2 odst. 4 písm. c)]. Cílem tohoto zákona je zlepšit postavení poškozených, zejména jim nepůsobit žádnou další újmu, poskytnout právní pomoc, zvýšit jejich informovanost v průběhu trestního řízení a poskytnou jim prostor vyjádřit se k trestnému činu a k důsledkům, které v životě oběti měl. Podle tohoto zákona, který je stěžejní úpravou v dané oblasti, mají oběti právo na odbornou pomoc (psychologické poradenství, právní pomoc, poskytování právních informací nebo restorativní programy). Tato pomoc se poskytuje do doby, dokud to vyžaduje její účel (§ 4 zákona o obětech trestných činů). Tato pomoc může být poskytnuta podle § 5 zákona o obětech trestných činů bezplatně na žádost zvlášť zranitelné oběti (tedy i oběti trestného činu obchodování s lidmi) a je poskytována subjekty zapsanými v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Oběti mají právo na přístup k informacím, které se týkají věci, v níž se staly obětí trestného činu (§ 7 zákona o obětech trestných činů), výčet poskytovaných informací obsahují ustanovení § 8 a násl. zákona o obětech trestných činů (zejména informace sloužící k uplatnění jejich práv). Poskytování informací obětem, které neovládají český jazyk, upravuje § 12 zákona o obětech trestných činů. Oběti mají rovněž právo na doprovod důvěrníkem podle § 21 zákona o obětech trestných činů. Právo na ochranu před hrozícím nebezpečím upravuje § 14 zákona o obětech trestných činů.

Zvláštní ochrana svědka se oběti v postavení svědka poskytuje podle zákona č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon umožňuje zařadit ohrožené svědky do zvláštního programu k zajištění jejich fyzické ochrany (jedná se

o osobní ochranu, přestěhování chráněné osoby včetně příslušníků její domácnosti v rámci ČR nebo do zahraničí, pomoc chráněné osobě za účelem jejího sociálního začlenění v novém prostředí a zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby).

Rovněž je upravena tzv. krátkodobá ochrana osoby ve smyslu § 50 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zahrnující fyzickou ochranu, dočasnou změnu pobytu osoby, použití zabezpečovací techniky a poradensko-preventivní činnosti. Krátkodobá ochrana osob je poskytována v odůvodněných případech osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí, avšak nelze jí poskytnout zvláštní ochranu osob nebo nejsou splněny podmínky zajišťování bezpečnosti osoby pověřené výkonem daného rozhodnutí.

Článek 12 odst. 6 Úmluvy požaduje, aby nebyla pomoc obětem podmíněna jejich ochotou vystoupit v postavení svědka. Tento požadavek je v ČR splněn, neboť práva výše uvedená jsou obětem přiznávána bez ohledu na to, zda spolupracují s orgány činnými v trestním řízení v postavení svědka, s výjimkou zvláštní ochrany svědka. Tento typ ochrany je však odůvodněn zvýšeným rizikem pro svědka, který se chystá podat nebo již podal vysvětlení nebo výpověď v trestním řízení, a proto není důvod poskytovat tento typ ochrany oběti, jež jako svědek nevystupuje. Pokud přesto hrozí oběti, která nepodala svědectví, vážné nebezpečí, lze jí poskytnout tzv. krátkodobou ochranu podle § 50 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, jako komukoli jinému. Rovněž peněžitá pomoc se neposkytne v případě, že osoba neposkytla orgánům činným v trestním řízení potřebnou součinnost [§ 27 písm. c) zákona o obětech trestných činů], i v tomto případě ale ČR splňuje požadavky na ni kladené Úmluvou, neboť čl. 12 explicitně nezmiňuje právo na přímou peněžitou pomoc, ale pouze obecný soubor opatření jako vhodné a bezpečné ubytování, psychologická pomoc atd. Peněžitá pomoc dle zákona o obětech trestných činů jde tedy nad rámec požadavků Úmluvy, a proto je možné ji i limitovat podmínkou součinnosti. Článek 12 odst. 5 vyžaduje upravení spolupráce s nevládními organizacemi, jinými příslušnými organizacemi nebo jinými složkami občanské společnosti, které se zabývají pomocí obětem. Hlava třetí části první zákona o obětech trestných činů upravuje podporu subjektů poskytujících pomoc obětem trestných činů, akreditované subjekty mohou získat dotace ze státního rozpočtu.

Závazky vyplývající z ustanovení tohoto článku jsou dále realizovány zejména v TŘ. Oběť obchodování bude mít v trestním řízení postavení poškozeného, respektive svědka. Utajení

totožnosti svědka je upraveno zejména v § 55, 101a, 165 a 209 TŘ. Zvláštnosti trestního řízení týkajícího se osob mladších 18 let jsou dále upraveny v ustanoveních § 102, 104a, 104b, 104c, respektive v ustanoveních § 164 a 183a TŘ, pokud jde o osoby mladší 15 let. § 200 TŘ upravuje možnost vyloučení veřejnosti z projednání věci mj. z důvodu důležitého zájmu svědků a § 215 TŘ stanoví, že předseda senátu nemusí vyhovět žádosti o výslech svědka, jde-li o svědka mladšího než patnáct let.

Pokud jde o poskytování pomoci dětským obětem obchodování s lidmi, plní OSPOD zejména úkoly v oblasti výkonu opatrovnictví dětí v postavení poškozených v trestním řízení podle § 17 písm. a) zákona o sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 45 odst. 2 TŘ, dále v oblasti poskytování poradenství a zprostředkování odborné péče pro dětské oběti podle § 8 a 11 zákona o sociálně-právní ochraně dětí a v oblasti zprostředkování umístění dítěte do vhodné formy náhradní rodinné péče nebo vhodného zařízení pro péči o děti v situaci, kdy se dětská oběť obchodování s lidmi ocitne bez odpovídající péče nebo nemůže být ponechána v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za její výchovu (viz § 14-16 a § 19-29 zákona o sociálně-právní ochraně dětí). Děti rovněž spadají do kategorie zvláště zranitelné oběti ve smyslu výše uvedeného zákona o obětech trestných činů.

V civilním soudním řízení a ve správním řízení plní OSPOD dále úkoly při poskytování pomoci dětským obětem obchodování s lidmi též výkonem opatrovnictví (viz výše k článku 10) a výkonem poručenství dítěte, jedná-li se o dítě, jehož rodiče nejsou známi, nežijí, nejsou plně svéprávní nebo nemají plnou rodičovskou odpovědnost. V případě výkonu poručenství OSPOD se může jednat o poručenství na základě rozsudku soudu nebo o tzv. dočasné zákonné poručenství, které vykonává OSPOD jako veřejný poručník do doby, než je soudem rozhodnuto o jmenování poručníka nebo než se soudem jmenovaný poručník ujme funkce v souladu s § 929 občanského zákoníku a § 17 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Pokud jde o poskytování neodkladné pomoci nezletilým cizincům bez doprovodu, kteří se na území ČR ocitli bez jakékoliv péče nebo jsou ve vážném ohrožení života nebo příznivého vývoje, je třeba odkázat na plnění úkolů OSPOD podle § 37 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, konkrétně odbor sociálních služeb, pak každoročně vyhlašuje dotační řízení k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby (poskytovatelé sociálních služeb). Dotační řízení MPSV je vyhlášeno v návaznosti na § 101 a § 104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dotaci ze státního rozpočtu lze poskytnout k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb, a to pouze registrovanému poskytovateli sociální služby na financování základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi při poskytování sociálních služeb pro příslušný druh sociální služby na pomoc obětem obchodování s lidmi. Jedná se především o tyto služby – odborné sociální poradenství, krizová pomoc jako samostatný druh služby, ubytování v rámci více služeb (azylový dům, krizová pomoc, noclehárna), telefonická krizová pomoc a terénní programy.

Z hlediska dalších opatření na ochranu obětí, svědků a osob spolupracujících s justičními orgány v rámci Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi, viz též komentář k článkům 13 a 28 níže.

Článek 13 – Lhůta na zotavenou a rozvahu

Na základě tohoto článku každá smluvní strana stanoví ve svém vnitrostátním právním řádu lhůtu na zotavení a rozvahu nejméně 30 dní. Během této lhůty nebude možné vykonat žádný příkaz k vyhoštění této osoby. Tento článek je splněn právní úpravou obsaženou v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Dle § 42e odst. 2 tohoto zákona platí, že cizinec, který je pravděpodobnou obětí trestného činu obchodování s lidmi, může požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území. Jakmile je o tomto právu cizinec poučen, běží lhůta 30 dní na jeho rozhodnutí, zda bude spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Během této lhůty nelze cizince vyhostit.

Dále je na místě uvést, že mezi jiná opatření na ochranu obětí, svědků a osob spolupracujících s justičními orgány patří Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi (dále jen „*Program*“), který je v gesci Ministerstva vnitra České republiky a funguje od roku 2003. Program je opatření vytvořené s cílem poskytnout obětem obchodování s lidmi podporu a náležitou ochranu na základě individuálního posouzení rizika. Je určen pro oběti obchodování s lidmi starší 18 let, tzn. pro občana EU obchodovaného na území ČR, pro občana třetí země

obchodovaného na území ČR a pro občana ČR obchodovaného na území ČR, ve zvláštních případech i v zahraničí. Obětím zařazeným do Programu je automaticky dána 60 denní doba na rozmyšlenou (reflection period) - není tedy nutná spolupráce s orgány činnými v trestním řízení po dobu trvání reflection period. Během této doby jsou činěny kroky s cílem motivovat oběť a podpořit spolupráci oběti při odhalování a potrestání pachatelů. Pro oběti v Programu je garantováno vhodné a přiměřené ubytování, zdravotní péče, právní asistence, advokátní služby, psychosociální služby a rekvalifikace. Program náležitě chrání oběti v procesním postavení svědka, které poskytují součinnost orgánům činným v trestním řízení. Součástí Programu je nabídka bezpečné a bezplatné dobrovolné repatriace obětí. Hlavními partnery Programu jsou spolupracující nevládní neziskové organizace a Policie České republiky. Součástí programu jsou i dobrovolné návraty obětí do země původu zajišťované prostřednictvím Mezinárodní organizace pro migraci (IOM).

Článek 14 – Povolení k pobytu

Tento článek upravuje podmínky vydání povolení k pobytu. Požadavky kladené tímto článkem jsou splněny zejména ustanovením § 42e zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Článek 15 - Odškodnění a nárok na nápravu

Článek 15 odst. 1 stanovuje přístup obětí k informacím, tohoto se týkají ustanovení zákona o obětech trestných činů uvedená u článku 12, dále pak rovněž ustanovení § 46 TŘ stanovuje povinnost orgánů činných v trestním řízení poučit poškozeného o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění.

Poškozený, který je zvláště zranitelnou obětí (tedy i oběť trestného činu obchodování s lidmi) a který nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé s přibráním zmocněnce, má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu (§ 51a odst. 1 TŘ). Poškozený mladší osmnácti let má právo na právní pomoc poskytovanou bezplatně vždy, s výjimkou trestního činu zanedbání povinné výživy (§ 51a odst. 2 TŘ). Tím je splněn požadavek článku 15 odst. 2.

Článek 15 odst. 3 upravuje zajištění práva obětí na odškodnění. V trestním řízení se nárok poškozeného plynoucí z titulu náhrady škody, bezdůvodného obohacení nebo nemajetkové

újmy uplatňuje v rámci adhezního řízení, o němž se rozhoduje v rámci odsuzujícího rozsudku; v případě složitějšího dokazování přesahujícího rámec trestního řízení je poškozený se svým nárokem odkázán na civilní řízení, kde o něm rozhodne civilní soud. Tato soudní rozhodnutí jsou vymahatelná exekučně.

TŘ umožňuje rovněž zajištění majetku obviněného k pozdějšímu uspokojení nároků poškozeného (§ 47 a násl.). Zákon o obětech trestných činů stanovuje podmínky pro peněžitou pomoc poskytovanou obětí, podle § 24 odst. 1 mají právo na peněžitou pomoc:

- a) oběti, kterým bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví,
- b) oběti, kterým byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví,
- c) osoby pozůstalé po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu,
- d) oběti trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a děti, které jsou obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 TZ), kterým vznikla nemajetková újma.

Trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 TZ je zařazen mezi trestné činy proti svobodě, proto přichází v úvahu peněžitá pomoc pouze v případech písm. a), b) a c). V současné době je však v legislativním procesu zákon o využití peněžních prostředků pocházejících z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a o změně dalších souvisejících zákonů (zákon o využití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí), podle kterého bude možné uspokojit majetkové nároky poškozených z peněžních prostředků získaných z uložených majetkových trestních sankcí.

Článek 16 – Repatriace a navrácení obětí

Při plnění požadavků dle tohoto článku bude postupováno přímo podle Úmluvy, případně podle úpravy obsažené v tzv. readmisních dohodách. Úmluva upravuje předávání a přebírání osob, které se staly obětmi obchodování s lidmi, a jsou občany smluvních stran nebo v nich mají trvalý pobyt. Rovněž řeší situace, kdy oběť obchodování s lidmi nemá řádné cestovní doklady. V souladu s českým právním řádem bude možno v takovýchto případech vydat cizincům cestovní průkaz totožnosti na základě § 114 zákona o pobytu cizinců. Občanům ČR

bude možno vydat pro účely návratu cestovní průkaz podle § 15 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 238/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o cestovních dokladech*“).

Český právní řád splňuje požadavky, které na něj Úmluva touto hlavou klade.

Hlava IV – Trestní právo hmotné

Čtvrtá hlava obsahuje hmotněprávní jádro Úmluvy. Články v úvodu hlavy se týkají obligatorního zavedení trestnosti v Úmluvě vymezených jednání. Touto harmonizací bude zajištěn určitý minimální standard na území všech smluvních stran, kdy snahou je omezit možnost pachatelů zvolit si ke spáchání trestného činu smluvní stranu, kde je úprava méně přísná. Dále se tato hlava zabývá účastenstvím, odpovědností právnických osob, tresty a opatřeními, přitěžujícími okolnostmi, problematikou recidivy a ustanovením o nepotrestání oběti. Požadavky hlavy IV jsou v českém právním řádu provedeny v TZ, TŘ a v zákoně č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, který vstoupil v účinnost dnem 1. ledna 2012 (dále jen „*zákon o trestní odpovědnosti právnických osob*“).

Článek 18 – Trestnost obchodování s lidmi

Viz komentář k článku 4. Jednání uvedená v článku 18 jsou dle českého právního řádu trestná, dopadá na ně i přes odlišnou formulaci skutková podstata trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 TZ. Tímto trestným činem je tak článek plně proveden v českém právním řádu.

Článek 19 - Trestnost využití služeb oběti

Tento článek dává smluvnímu státu možnost zvážit zavedení trestnosti využití služeb oběti.

V případě osoby, která využije služeb oběti, ačkoliv si je vědoma toho, že jde o oběť, je možné použít skutkovou podstatu trestného činu nepřekažení trestného činu dle § 367 TZ, případně trestný čin neoznámení trestného činu dle § 368 TZ (pouze ve vztahu k trestnému činu obchodování s lidmi dle § 168 TZ).

Článek 20 – Trestnost činů týkajících se cestovních dokladů nebo dokladů totožnosti

Dle tohoto článku se trestným činem rozumí padělání cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti; obstarání nebo poskytnutí takového dokladu nebo zadržení, odebrání, ukrytí, poškození či zničení cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti jiné osoby za účelem umožnění obchodování s lidmi.

První dvě části skutkové podstaty popsané v tomto článku, tedy padělání a obstarání cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti, jsou v českém právním řádu pokryty trestným činem padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 TZ, respektive účastenstvím ve formě pomoci k trestnému činu obchodování s lidmi (pokud to bude činit jiná osoba než pachatel trestného činu obchodování s lidmi). Občanský průkaz i cestovní doklad jsou českým právním řádem vymezeny jako veřejné listiny (§ 2 odst. 1 zák. č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, § 2 odst. 1 zák. č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech). Pokud jde o část skutkové podstaty zahrnující úmyslné zadržení, odebrání, ukrytí, poškození nebo zničení cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti jiné osoby za účelem umožnění obchodování s lidmi, tak to by bylo možné postihovat na základě přípravy trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 TZ, která je u tohoto trestného činu trestná.

Článek 21 – Pokus a účastenství

Účastenství a pokus mají být podle Úmluvy trestné ve spojení se všemi trestnými činy v Úmluvě. Toto ustanovení je v českém právním řádu plně provedeno § 21 TZ (pokus), § 23 TZ (spolupachatel) a § 24 TZ (účastník).

Článek 22 – Odpovědnost právnických osob

Tímto článkem stanovuje Úmluva odpovědnost právnických osob za trestné činy podle Úmluvy. Ustanovení článku 22 je implementováno zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob. Podle ustanovení § 7 tohoto zákona mohou být právnické osoby číněny trestně odpovědnými za obchodování s lidmi (§ 168), a padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348).

Pachatelství, spolupachatelství a účastenství právnických osob blíže upravuje § 9 předmětného zákona, který ve svém odstavci 3 také výslovně stanoví, že trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob a vice versa. Ohledně trestnosti pokusu se v souladu s § 1 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti

právnických osob použije ve vztahu k právnické osobě ustanovení § 21 (pokus) TZ. V souladu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob je trestným činem spáchaným právnickou osobou protiprávní čin spáchaný jejím jménem nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak:

- statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat;
- ten, kdo u této právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost;
- ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby; nebo
- zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů.

Dále pak lze právnické osobě přičítat spáchání trestného činu, jestliže byl spáchán:

- jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v § 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob; nebo
- zaměstnancem na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v § 8 odst. 1 zákona anebo proto, že orgány právnické osoby nebo uvedené osoby neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

S ohledem na výše uvedené lze ustanovení článku 22 Úmluvy považovat za plně implementované do českého právního řádu.

23 – Sankce a opatření

K odstavci 1: toto ustanovení požaduje, aby trestné činy popsáné v předcházejících člancích byly nejen označeny za trestné, ale aby pro případ jejich spáchání byla stanovena odpovídající sankce, zejména trest odnětí svobody ve výměře umožňující extradici. České trestní právo umožňuje vydání v případě, že TZ stanovuje za daný trestný čin trest odnětí svobody, jehož horní hranice je alespoň jeden rok. Tento požadavek je tedy splněn.

Pokud jde o požadavky odstavce 2 týkající se peněžité sankce, právnickým osobám může být uložen peněžitý trest podle § 18 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob,

je-li odsouzena za úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti. Maximálně je možné uložit peněžitý trest ve výši 1.460.000.000 Kč (730×2.000.000).

Strany také podle Úmluvy musí mít možnost zajistit a zabavit věci, dokumenty a další materiální prostředky použité ke spáchání trestných činů podle této Úmluvy a také výnosy z těchto trestných činů nebo věci, jejichž hodnota těmto výnosům odpovídá. Toto TZ umožňuje pomocí trestu propadnutí věci dle § 70 TZ nebo propadnutí náhradní hodnoty dle § 71 TZ, anebo pomocí ochranného opatření zabrání věci dle § 101 TZ nebo zabrání náhradní hodnoty dle § 102 TZ.

Odstavec 4 Úmluvy dále stranám ukládá zajistit možnost dočasně nebo trvale uzavřít zařízení anebo dočasně či trvale zakázat pachateli výkon činnosti. Strany Úmluvy si tak mohou zvolit, jaký postih zvolí. Pokud jde o uzavření provozovny, dle zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*živnostenský zákon*“) lze zrušit živnostenské oprávnění živnostenským úřadem pro ztrátu bezúhonnosti, jako jedné z všeobecných podmínek živnostenského podnikání. Ustanovení § 8 odst. 5 živnostenského zákona pak jako jednu z překážek provozování živnosti uvádí: „Fyzická nebo právnická osoba, které byl soudem nebo správním orgánem uložen trest nebo sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo příbuzném oboru (§ 7 odst. 4), nemůže po dobu trvání tohoto zákazu tuto živnost provozovat.”

Co se týká zákazu činnosti, české trestní právo umožňuje uložit pachateli trest zákazu činnosti, v souvislosti s nímž byl trestný čin spáchán, na jeden rok až deset let. Nadto, pokud jde o právnické osoby, zákon o odpovědnosti právnických osob ve svém § 15 stanoví jako druhy trestů zejména zrušení právnické osoby, propadnutí majetku, peněžitý trest, propadnutí věci či zákaz činnosti.

České trestní právo tak splňuje požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem klade.

Článek 24 – Přitěžující okolnosti

Úmluva v tomto článku vyjmenovává okolnosti, jejichž výskyt je při ukládání trestu považován za pritěžující. K okolnostem zvláště pritěžujícím se podle TZ přihlédne, pokud pachatel zavinil těžší následek nebo jinou skutečnost, k zavinění postačuje nedbalost (§ 17 TZ).

Úmluva požaduje, aby takto byly upraveny:

a) trestným činem byl úmyslně nebo z hrubé nedbalosti ohrožen život oběti – provedeno kvalifikovanou skutkovou podstatou trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 odst. 3 písm. b) TZ);

b) trestný čin byl spáchán na dítěti – § 168 odst. 1 TZ představuje samostatnou základní skutkovou podstatu, pokud je trestný čin spáchán na dítěti. Horní hranice trestní sazby je 10 let, jde tak o zvlášť závažný zločin. Jde sice o stejnou horní hranici, jako u jiných osob, nicméně samostatná základní skutková podstata a zařazení mezi zvlášť závažné zločiny v zásadě splňují záměr Úmluvy, tedy vysoký postih pachatele, pokud je trestný čin spáchán na dítěti a uznání závažnosti problematiky, a to samostatným vyzdvihnutím tohoto mimořádně zavrženíhodného jednání. Nadto, pokud je trestný čin spáchán na dítěti, je sice stanovena shodná horní hranice trestní sazby jako ve vztahu k dospělým osobám, avšak samostatná skutková podstata podle § 168 odst. 1 TZ je přece jen přísnější, neboť k trestnosti zde není výslovně vyžadována přistupující okolnost, aby jednání pachatele bylo učiněno za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje omylu, tísně nebo závislosti osoby, která je předmětem útoku. Samozřejmě tam, kde intenzita výrazně převyšuje míru požadovanou skutkovou podstatou trestného činu, je nutné to zohlednit při soudní individualizaci a je možné na ni pohlížet jako na okolnost přitěžující (dítě velmi nízkého věku).

c) trestný čin byl spáchán veřejným činitelem při výkonu jeho pravomoci – provedeno obecnou přitěžující okolností podle § 42 písm. f) TZ;

d) trestný čin byl spáchán v rámci organizované skupiny – provedeno kvalifikovanou skutkovou podstatou trestného činu obchodování s lidmi (§ 168 odst. 3 písm. a) TZ).

České trestní právo tak splňuje požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem klade.

Článek 25 – Dřívější odsouzení

Úmluva vyžaduje, aby v rámci uložení trestu bylo možné zohlednit i konečné odsuzující rozsudky vydané jinou smluvní stranou za trestné činy podle této Úmluvy. Na pravomocné odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení se pro účely trestního řízení hledí jako na odsouzení soudem České republiky, pokud bylo vydáno pro čin trestný i podle práva České republiky (§ 11 odst. 2 TZ). Bude-li ovšem zjištěno, že pachatel

byl v minulosti odsouzen cizozemským soudem jiného než členského státu Evropské unie, může soud i tuto skutečnost považovat za přitěžující okolnost, a to zejména tehdy, jestliže takové odsouzení bylo zaznamenáno v evidenci Rejstříku trestů (§ 4 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů), týká se činu, který je trestný i podle právního řádu České republiky, je to odůvodněno závažností tohoto činu a trestem, který byl za něj uložen, přičemž toto odsouzení nebylo zahaleno (§ 364a TR a § 4, § 10 odst. 5 a 6 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů). I ve zbývajících případech přichází v úvahu zohlednění toho, že pachatel již v minulosti spáchal trestný čin, neboť soud při stanovování druhu a výměry trestu přihlédne k dosavadnímu způsobu života pachatele (§ 39 TZ).

České trestní právo tak splňuje všechny požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem klade.

Článek 26 – Ustanovení o nepotrestání Z hlediska českého trestního práva a donucení k zapojení do nezákonných činností platí, že tzv. živý nástroj musí jednat v krajní nouzi, aby byla jeho trestní odpovědnost vyloučena. Nepřímé pachatelství zde bude nejčastěji spočívat v přinucení živého nástroje ke spáchání trestného činu hrozbou násilí nebo jinou vážnou hrozbou. Původce donucení bude odpovídat nejen jako nepřímý pachatel za trestný čin, k němuž živý nástroj donutil, ale často i jako přímý pachatel za vydírání (§ 175 TZ) nebo útisk (§ 177 TZ). V případě hrozby fyzickým násilím půjde o krajní nouzi ve většině případů, pokud jde o podmínku proporcionality, zejména kdy jednání v krajní nouzi směřuje toliko vůči majetku. Proporcionalita však již nebude dána, kdy má živý nástroj způsobit následek stejně závažný nebo závažnější, než který hrozí. Za takový čin již bude trestně odpovědný a ten, kdo jej donutil, pak bude odpovídat jen jako návodce.

Článek 26 nicméně odkazuje na základní zásady právního řádu smluvního státu, tj. tato omezení jsou obhajitelná.

České trestní právo tak splňuje všechny požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem a touto hlavou klade.

Hlava V – Vyšetřování, trestní stíhání a procesní právo

Tato hlava obsahuje ustanovení pro adaptaci trestního řízení smluvních stran za účelem ochrany obětí obchodování a zajištění trestního stíhání pachatelů.

Článek 27 – Zahájení řízení na podnět a z úřední povinnosti

Povinnost státního zástupce stíhat všechny trestné činy je zakotvena v § 2 odst. 3 TŘ (zásada legality). Orgány činné v trestním řízení jsou pak povinny podle § 2 odst. 4 TŘ řádu postupovat z úřední povinnosti (*ex officio*), tedy bez ohledu na podněty či návrhy stran (zásada oficiality).

Povinnost přijímat oznámení o trestných činech mají všechny orgány činné v trestním řízení (§ 12 odst. 1 TŘ). Ustanovení § 158 odst. 2 TŘ výslovně uvádí státního zástupce a policejní orgán, tuto povinnost má však i soud (srov. § 59 odst. 6 TŘ). Pro případ, že by nebylo možné vůči pachateli uplatnit české trestní právo pro nedostatek místní působnosti, státní zástupce nebo soud (justiční orgány ve smyslu zákona o mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních) mohou podle § 56 odst. 3 zákona o mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních poskytnout toto trestní oznámení cizozemskému orgánu.

Poškozený se může dát zastupovat zmocněncem, kterým může být i právnická osoba (§ 50 odst. 1 TŘ), oběť podle zákona o obětech trestných činů má navíc právo, aby byla doprovázena důvěrníkem, z podstaty věci důvěrníkem může být pouze fyzická osoba (§ 21 odst. 1 a 2 zákona o obětech trestných činů). Zmocněnec a důvěrník může být jedna a ta stejná osoba (fyzická).

České trestní právo splňuje všechny procesně právní požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem klade.

Článek 28 – Ochrana obětí, svědků a osob spolupracujících s justičními orgány

V boji proti obchodování s lidmi mohou být zdroji informací nejen oběti, ale i jiné osoby jako svědci či osoby spolupracující. Poskytnutí informací ovšem představuje pro tyto osoby jisté nebezpečí. Dle tohoto článku mají strany povinnost přijmout vhodná opatření pro zajištění ochrany pro následující osoby:

- a) oběti;
- b) ve vhodných případech pro osoby, které oznámí trestný čin ustavený v souladu s článkem 18 této Úmluvy nebo jinak spolupracují s orgány činnými v trestním řízení;
- c) svědky, kteří vypovídají ohledně trestných činů ustavených v souladu s článkem 18 této Úmluvy;
- d) v případě potřeby rodinným příslušníkům osob uvedených v bodech (a) a (c).

Zákon o obětech trestných činů, upravuje poskytování pomoci obětem trestných činů a mimo jiné upravuje i právo na ochranu před hrozícím nebezpečím (§ 14). Krátkodobou ochranu poskytuje Policie České republiky, stejně jako provádí vykazání ze společného obydlí. Předběžné opatření vydává v případě vážného ohrožení života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti oběti na její žádost v občanském soudním řízení soud. Z hlediska ochrany soukromí oběti pak ustanovení § 16 tohoto zákona upravuje poskytování osobních údajů oběti, a to následovně: „Pokud o to oběť, její zmocněnec, zákonný zástupce, opatrovník nebo důvěrník požádá, vedou se údaje o bydlišti a doručovací adrese oběti, zmocněnce, zákonného zástupce, opatrovníka nebo důvěrníka, údaje o jejich místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání, a o jejich osobních, rodinných a majetkových poměrech tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení, policisté a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci.” Nadto TŘ umožňuje utajit totožnost i podobu svědka v rámci trestního řízení, nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem (viz např. § 55 odst.2, § 183 odst. 4, § 209 TŘ).

Poskytování zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám, kterým v souvislosti s trestním řízením zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí (včetně osob spolupracujících s OČTŘ a rodinných příslušníků obětí i svědků), upravuje zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením. Ochranou dle tohoto zákona se rozumí osobní ochrana, přestěhování, zastírání skutečné totožnosti aj. Ochrana svědků je dále v českém právním řádu zakotvena v oddílu druhém hlavy páté TŘ, a v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Ve vztahu k dětským obětem je další související úprava obsažena např. v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, či v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tyto zákony vytváří předpoklady pro poskytování bezplatných asistenčních služeb dětem, které vystupují jako svědci nebo oběti v trestním řízení. Upraveny jsou také podmínky pro poskytování sociálního poradenství a služeb sociální prevence, jako jsou např. krizová pomoc, telefonická krizová pomoc, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi nebo terénní programy. V § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, je upraveno také zřizování, provoz a financování specializovaných zařízení pro děti

vyžadující okamžitou pomoc, která jsou podle zákona výslovně určena pro poskytování pomoci a ochrany dětem tělesně nebo duševně týraným nebo zneužívaným.

Jak je již uvedeno výše u čl. 13, mezi jiná opatření na ochranu obětí, svědků a osob spolupracujících s justičními orgány patří Program, který je v gesci Ministerstva vnitra České republiky a funguje od roku 2003. Program je opatření vytvořené s cílem poskytnout obětem obchodování s lidmi podporu a náležitou ochranu na základě individuálního posouzení rizika. Je určen pro oběti obchodování s lidmi starší 18 let, tzn. pro občana EU obchodovaného na území ČR, pro občana třetí země obchodovaného na území ČR a pro občana ČR obchodovaného na území ČR, ve zvláštních případech i v zahraničí. Obětem zařazeným do Programu je automaticky dána 60 denní doba na rozmyšlenou (reflection period) - není tedy nutná spolupráce s orgány činnými v trestním řízení po dobu trvání reflection period. Během této doby jsou činěny kroky s cílem motivovat oběť a podpořit spolupráci oběti při odhalování a potrestání pachatelů. Pro oběti v Programu je garantováno vhodné a přiměřené ubytování, zdravotní péče, právní asistence, advokátní služby, psychosociální služby a rekvalifikace. Program náležitě chrání oběti v procesním postavení svědka, které poskytují součinnost orgánům činným v trestním řízení. Součástí Programu je nabídka bezpečné a bezplatné dobrovolné repatriace obětí. Hlavními partnery Programu jsou spolupracující nevládní neziskové organizace a Policie České republiky. Součástí programu jsou i dobrovolné návraty obětí do země původu zajišťované prostřednictvím Mezinárodní organizace pro migraci (IOM). Mezinárodní spolupráce při ochraně svědků je součástí některých smluv o policejní spolupráci, které ČR uzavírá s dalšími státy.

České trestní právo tak splňuje všechny požadavky, které na ně Úmluva tímto článkem klade.

Článek 29 – Specializované orgány a koordinační subjekty

Koordinací boje proti obchodování s lidmi je na mezíresortní úrovni pověřeno Ministerstvo vnitra ČR. Funkce národního zpravodaje i koordinátora byla pak svěřena Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR.

Článek 30 – Soudní řízení

Tento článek obsahuje konkrétní opatření na ochranu obětí při soudním řízení. Jednotlivá opatření ukládají stranám zejména povinnost chránit soukromí obětí a zajistit jejich bezpečnost, jakož i ochranu před zastrašováním.

V českém právním řádu jsou tato opatření provedena TŘ a navazujícími zákony, zejména zákonem o obětech trestných činů. Ochrana totožnosti osob (včetně osob mladších 18 let) v českém trestním řízení je vyjádřena zejména v § 8a až § 8c TŘ. Dále k zajištění bezpečnosti oběti viz komentář k čl. 28.

Požadavky tohoto článku jsou plně provedeny do právního řádu České republiky.

Článek 31 – Působnost

Úmluva po smluvních stranách požaduje, aby se působnosti trestních zákonů provádějící tuto Úmluvu vztahovala na trestné činy spáchané:

- (a) na jejím území; nebo
- (b) na palubě lodi plující pod vlajkou této smluvní strany; nebo
- (c) na palubě letadla registrovaného podle zákonů této smluvní strany; nebo
- (d) jedním z jejích státních příslušníků nebo osobou bez státní příslušnosti, mající obvyklý pobyt na jejím území, pokud je čin trestný podle trestního práva místa, kde byl spáchán nebo pokud byl trestný čin spáchán mimo teritoriální působnost určitého státu;
- (e) na jednom z jejích státních příslušníků.

Český TZ se na písm. a) vztahuje na základě zásady teritoriality dle § 4 TZ, na písm. b) a c) na základě zásady registrace dle § 5 TZ, na písm. d) na základě zásady personaly dle § 6 TZ.

Pokud jde o písmeno e) pokud byl trestný čin spáchán na státním příslušníkovi ČR na území ČR lze použít zásadu teritoriality dle § 4 TZ. Nicméně pokud dojde ke spáchání trestného činu na státním příslušníkovi ČR v cizině, kde není tento trestný čin trestný, a to příslušníkem jiného státu, nelze bez dalšího použít § 7 odst. 2 TZ a působnost tak bude vyloučena. Proto je nutné učinit výhradu dle čl. 31 odst. 2 Úmluvy tak, že zásadu pasivní personaly budeme

uplatňovat pouze v rozsahu uvedeném v TZ (§ 7 odst. 2 TZ). Je navrhováno následující znění výhrady:

„V souladu s článkem 31 odst. 2 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo neaplikovat ustanovení článku 31 odst. 1 písm. e) v celém jeho rozsahu a aplikovat jej pouze v rozsahu následujícím: Pokud byl trestný čin spáchán na státním příslušníkovi České republiky na území České republiky nebo pokud byl trestný čin spáchán v cizině proti státním příslušníkovi České republiky, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání trestného činu nepodléhá žádné trestní pravomoci.“

Hlava VI – Mezinárodní spolupráce a spolupráce s občanskou společností

Hlava VI upravuje mezinárodní spolupráci mezi smluvními stranami Úmluvy. Ustanovení nejsou ale omezena pouze na justiční spolupráci ve věcech trestních, která je plně provedena zákonem č. 104/2013 Sb. o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Týkají se také spolupráce ohledně předcházení obchodování, ochrany obětí a jejich podpory.

Článek 32 se týká obecných zásad mezinárodní spolupráce, články 33 a 34 upravují postup při výměně informací (předávání informací nebo důkazů jinému státu bez předchozí žádosti upravuje § 56 zákona o mezinárodní justiční spolupráci) a článek 35 pak vyzývá smluvní strany ke spolupráci s občanskou společností. Zde je vhodné uvést skutečnost, že také zástupci neziskového sektoru se účastní zasedání Meziresortní koordinační skupiny pro oblast boje proti obchodování s lidmi, kde mohou přispívat svými náměty a poznatky. Tato spolupráce je dále aplikována a posílena v rámci tzv. Národního referenčního mechanismu, jehož nedílnou součástí je Program, a jež je souborem opatření nezbytných k zajištění toho, aby byla osobě poskytnuta pomoc a podpora, jakmile příslušné orgány získají důvodné podezření, že se uvedená osoba mohla stát obětí trestného činu obchodování s lidmi.

České trestní právo splňuje požadavky, které na ně Úmluva touto hlavou klade.

Hlava VII – Monitorovací mechanismus

Tato hlava obsahuje ustanovení, jejichž cílem je efektivní implementace Úmluvy smluvními stranami. Monitorovací systém Úmluvy, který je jednou z jejích předností, má dva pilíře. Prvním je skupina expertů na opatření proti obchodování s lidmi (dále jen „**GRETA**“), jako spíše technický orgán, složený z nezávislých a vysoce kvalifikovaných expertů v oblastech lidských práv, ochrany obětí a potírání obchodování s lidmi. Úkolem GRETA je vypracovávání zpráv a závěrů ohledně implementace Úmluvy každou ze smluvních stran.

Druhým pilířem je pak více politický orgán – Výbor smluvních stran, který je složen ze zástupců Výboru ministrů Rady Evropy těch členských států, které jsou smluvními stranami Úmluvy a ze zástupců smluvních stran Úmluvy, které nejsou členy Rady Evropy. Tento Výbor smluvních stran přijímá na základě zpráv a závěrů GRETA doporučení, která jsou adresována smluvním stranám, tato doporučení obsahují návrhy opatření, která je třeba přijmout, aby bylo vyhověno závěrům GRETA. Tento výbor také volí členy GRETA v souladu s požadavky článku 36. Pozici ČR ohledně jednotlivých kandidatur na členství v GRETA, jakož i pozici ČR k hodnocení nebo případným doporučením Výboru smluvních stran, bude koordinovat Ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s ministerstvy vnitra, zahraničních věcí a práce a sociálních věcí.

Hlava VIII – Vztah k ostatním mezinárodním instrumentům

Touto Úmluvou nejsou dotčena práva ani povinnosti vyplývající z jiných mezinárodních instrumentů, zejména z ustanovení Protokolu o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňujícího Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Cílem Úmluvy je ochranu založenou na existujících instrumentech rozvíjet a posilovat.

Významné mezinárodněprávní závazky v oblasti obchodování s dětmi vyplývají pro ČR rovněž z Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkajícího se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie z roku 2000 (vyhlášen pod č. 74/2013 Sb.m.s.). Dále je možné poukázat rovněž na nadcházející ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání.

Hlavy IX a X – Změny Úmluvy a Závěrečná ustanovení

Poslední dvě hlavy obsahují ustanovení obvyklá pro úmluvy sjednávané v rámci Rady Evropy.

Závěr

Úmluva je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

Úmluva upravuje záležitosti, jejichž úprava je vyhrazena zákonu, a proto se jedná o smlouvu prezidentskou, k jejíž ratifikaci je třeba souhlasu obou komor Parlamentu ČR ve smyslu článku 49 písm. a) a písm. e) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva vstoupí pro Českou republiku v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí období tří měsíců od uložení ratifikační listiny depozitáři.

Z provádění Úmluvy nevzniknou České republice finanční závazky ani výdaje, které by vyžadovaly navýšení příslušných kapitol státního rozpočtu.

Ratifikace Úmluvy je v souladu se zahraničně-politickými zájmy České republiky, napomůže potírání obchodování s lidmi a rozšíří možnosti vzájemné spolupráce států v celosvětovém měřítku. Vzhledem k tomu, že oběťmi obchodu s lidmi jsou ve větší míře ženy, lze konstatovat, že ratifikace Úmluvy bude mít pozitivní dopad na rovnost žen a mužů.

Vláda návrh na sjednání Úmluvy schválila dne 9. března 2016 svým usnesením č. 200.

Úmluvu za Českou republiku podepsal dne 2. května 2016 stálý představitel České republiky při Radě Evropy JUDr. Emil Ruffer, Ph.D.

V Praze dne 18. srpna 2016

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v.r.

Příloha č. 1
k usnesení vlády
ze dne 9. března 2016, č. 200

Výhrada

České republiky k Úmluvě Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi (Varšava, 16. 5. 2015)

„V souladu s článkem 31 odst. 2 Úmluvy si Česká republika vyhrazuje právo neaplikovat ustanovení článku 31 odst. 1 písm. e) v celém jeho rozsahu a aplikovat jej pouze v rozsahu následujícím: Pokud byl trestný čin spáchán na státním příslušníkovi České republiky na území České republiky nebo pokud byl trestný čin spáchán v cizině proti státním příslušníkovi České republiky, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání trestného činu nepodléhá žádné trestní pravomoci.“

In accordance with Article 31 paragraph 2, of the Convention, the Czech Republic reserves the right not to apply in full the provisions of Article 31 paragraph 1.e, of the Convention and to apply it only in the extent as follows: When the offence was committed against one of nationals of the Czech Republic in the territory of the Czech Republic or when the offence was committed against one of nationals of the Czech Republic abroad if an offence is punishable in the place of its commission or if the place where such an offence was committed is not subject to any criminal jurisdiction.

Úmluva Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi

(přijata Výborem ministrů dne 3. května 2005)

Preamble

Členské státy Rady Evropy a ostatní signatáři této Úmluvy,

majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy,

majíce na zřeteli, že obchodování s lidmi představuje porušování lidských práv a zásah do důstojnosti a integrity člověka;

majíce na zřeteli, že obchodování s lidmi může vyústit v otroctví obětí;

majíce na zřeteli, že dodržování práv obětí, ochrana obětí a potírání obchodování s lidmi musí být prvořadými cíli;

majíce na zřeteli, že všechna opatření nebo iniciativy proti obchodování s lidmi nesmí být diskriminující, musí zohledňovat rovnost pohlaví a také práva dětí;

připomínající deklarace ministrů zahraničních věcí členských států na 112. (14. – 15. května 2003) a na 114. (12. - 13. května 2004) zasedání Výboru ministrů vyzývající k zesílení úsilí Rady Evropy v oblasti potírání obchodování s lidmi;

majíce na paměti Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (1950) a její protokoly;

majíce na paměti následující doporučení Výboru ministrů členským státům Rady Evropy: Doporučení R (91) 11 o sexuálním vykořisťování, pornografii, prostituci a obchodu s dětmi a mládeží; Doporučení R (97) 13 o zastrasování svědků a o právech obhajoby; Doporučení R (2000) 11 o krocích proti obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a Doporučení R (2001) 16 o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním; Doporučení R (2002) 5 o ochraně žen před násilím;

majíce na paměti doporučení Parlamentního shromáždění Rady Evropy: Doporučení 1325 (1997) o obchodu se ženami a nucené prostituci v členských státech Rady Evropy, Doporučení 1450 (2000) o násilí na ženách v Evropě; Doporučení 1545 (2002) o kampani proti obchodu se ženami; Doporučení 1610 (2003) o migraci spojené s obchodováním se ženami a s prostitucí; Doporučení 1611 (2003) o obchodování s orgány v Evropě, Doporučení 1663 (2004) Domácí otroctví: nevolnictví, au-pair a nevěsty na objednávku;

majíce na paměti Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie z 19. července 2002 o boji proti obchodování s lidmi, Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie z 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení a směrnici Rady Evropské unie z 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo, kteří byli předmětem postupu usnadňujícího nezákonné přistěhovalectví, a kteří spolupracují s příslušnými orgány;

berouce v úvahu Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a Protokol k ní o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi

doplňující Úmluvu organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, s cílem zlepšit ochranu, kterou poskytují, a zlepšit jimi zavedené standardy;

berouce v úvahu ostatní mezinárodní právní instrumenty týkající se oblasti potírání obchodování s lidmi;

berouce v úvahu potřebu připravit ucelený mezinárodní právní instrument zaměřený na lidská práva obětí obchodování s lidmi, a dávající vzniknout zvláštnímu systému kontroly;

se dohodli na následujícím:

Hlava I – Účel, rozsah působnosti, zásada nediskriminace a vymezení pojmů

Článek 1 – Účel Úmluvy

1) Účelem této Úmluvy je:

- a) předcházet a potírat obchodování s lidmi, při zaručení rovnosti pohlaví;
- b) chránit lidská práva obětí obchodování, vypracovat ucelený rámec ochrany a pomoci obětem a svědkům při zaručení rovnosti pohlaví, jakož i zajistit účinné vyšetřování a trestní stíhání;
- c) podporovat mezinárodní spolupráci při boji proti obchodování s lidmi.

2) Pro zajištění efektivního provedení ustanovení této Úmluvy jejími smluvními stranami stanoví tato Úmluva zvláštní monitorovací mechanismus.

Článek 2 – Oblast působnosti

Tato Úmluva se vztahuje na všechny formy obchodování s lidmi, ať už národní nebo nadnárodní, napojené nebo nenapojené na organizovaný zločin.

Článek 3 – Zásada nediskriminace

Provedení ustanovení této Úmluvy jejími smluvními stranami, zejména využití opatření na ochranu a podporu práv obětí, bude zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnosti nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.

Článek 4 – Vymezení pojmů

Pro účely této Úmluvy:

- (a) „obchodování s lidmi“ znamená najmutí, přepravu, předání, přechovávání nebo přijetí osob za účelem vykořisťování, a to prostřednictvím pohrůžky násilím nebo použitím násilí či jiných forem donucení, prostřednictvím únosu, podvodu, uvedení v omyl nebo zneužití moci či stavu zvláštní zranitelnosti nebo prostřednictvím poskytnutí nebo přijetí plateb či výhod s cílem získat souhlas osoby mající kontrolu nad jinou osobou. Vykořisťování zahrnuje přinejmenším zneužívání prostituce jiných, jiné formy sexuálního vykořisťování, nucenou práci nebo služby, otroctví nebo podobné praktiky jako otroctví, nevolnictví nebo odnětí orgánů;
- (b) souhlas oběti „obchodování s lidmi“ se zamýšleným vykořisťováním uvedeným v bodu (a) tohoto článku nebude brán v úvahu, jestliže byl použit jakýkoliv prostředek uvedený v bodu (a);
- (c) zjednání, přeprava, předání, přechovávání nebo přijetí dítěte za účelem vykořisťování bude považováno za „obchodování s lidmi“, i když nezahrnuje žádný z prostředků uvedených v bodu (a) tohoto článku;
- (d) „dítě“ znamená jakoukoli osobu mladší osmnácti let,
- (e) „oběť“ znamená každou fyzickou osobu, která je předmětem obchodování s lidmi podle definice v tomto článku.

Hlava II – Prevence, spolupráce a jiná opatření

Článek 5 – Prevence obchodování s lidmi

- 1) Každá smluvní strana přijme opatření na zavedení nebo posílení vnitrostátní koordinace mezi různými orgány odpovědnými za prevenci a boj proti obchodování s lidmi.
- 2) Každá smluvní strana zavede a/nebo posílí efektivní postupy a programy pro prevenci obchodování s lidmi, například prostřednictvím: výzkumu, informací, zvyšováním povědomí a osvětových kampaní, sociálních a ekonomických projektů a vzdělávacích programů zaměřených především na osoby, jež jsou obchodováním ohrožené, a na odborníky zabývající se obchodováním s lidmi.
- 3) Každá smluvní strana bude podporovat přístup založený na lidských právech a použije perspektivu rovnosti pohlaví a přístup citlivý k dětem při vytváření, provádění a hodnocení všech postupů a programů uvedených v odstavci 2.
- 4) Každá smluvní strana v případě potřeby přijme vhodná opatření, jimiž umožní legální migraci, především šířením přesných informací kompetentními orgány o podmínkách umožňujících legální vstup a pobyt na svém území.
- 5) Každá smluvní strana přijme konkrétní opatření na snížení ohrožení dětí obchodováním, především vytvořením ochranného prostředí pro děti.
- 6) Opatření zavedená v souladu s tímto článkem budou zahrnovat, pokud je to vhodné, i nevládní organizace, další příslušné organizace a jiné složky občanské společnosti, jež se angažují v oblasti prevence při boji proti obchodování s lidmi a v oblasti ochrany obětí a pomoci těmto obětem.

Článek 6 – Opatření k omezení poptávky

K omezení poptávky, která podporuje všechny formy vykořisťování osob, zejména žen a dětí a která vede k obchodování, každá smluvní strana přijme anebo posílí legislativní, správní, vzdělávací, sociální, kulturní nebo jiná opatření, včetně:

- a) výzkumu nejlepších postupů, metod a strategií;
- b) zvyšování povědomí o odpovědnosti a důležité úloze médií a občanské společnosti při identifikaci poptávky jako jedné z hlavních příčin obchodování s lidmi;
- c) cílené informační kampaně zahrnující, tam kde to je vhodné, i veřejné orgány a tvůrce koncepcí;
- d) preventivních opatření včetně výchovných programů pro chlapce a děvčata v rámci školní výuky, s důrazem na nepřijatelnost diskriminace podle pohlaví a její katastrofální důsledky, důležitost rovnosti pohlaví a důstojnosti i integrity každé lidské bytosti.

Článek 7 – Opatření na hranicích

- 1) Aniž tím byly dotčeny mezinárodní závazky týkající se volného pohybu osob, smluvní strany posílí v rámci možností pohraniční kontroly nezbytné pro předcházení a odhalování obchodování s lidmi.
- 2) Každá smluvní strana přijme legislativní nebo jiná vhodná opatření, aby v rámci možností zabránila využití přepravy provozované komerčními dopravci k páčání trestných činů ustavených v souladu s touto Úmluvou.
- 3) Pokud je to vhodné a aniž tím byly dotčeny příslušné mezinárodní úmluvy, taková opatření budou zahrnovat stanovení povinnosti komerčních dopravců, včetně jakékoliv dopravní společnosti nebo vlastníka nebo provozovatele jakýchkoliv dopravních prostředků přesvědčit se, že všichni cestující mají cestovní doklady požadované pro vstup do přijímajícího státu.
- 4) V souladu se svým vnitrostátním právním řádem přijme každá smluvní strana nezbytná opatření, aby mohla uplatnit sankce v případě porušení povinnosti uvedené v odstavci 3 tohoto článku.
- 5) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, aby umožnila, v souladu se svým vnitrostátním právním řádem, odmítnutí vstupu nebo odejmutí víz osobám, kterým bylo prokázáno spáchání trestných činů ustavených v souladu s touto Úmluvou.
- 6) Smluvní strany posílí spolupráci mezi orgány pohraniční kontroly mimo jiné tím, že zřídí a budou udržovat přímý komunikační styk.

Článek 8 – Zabezpečení dokladů a jejich kontrola

Každá smluvní strana přijme taková opatření, která budou nezbytná pro:

- (a) zajištění toho, že cestovní doklady nebo doklady totožnosti, které vydává, jsou takové kvality, že nemohou být snadnou zneužití a snadno padělány nebo protiprávně pozměněny, napodobeny nebo vydány; a
- (b) pro zajištění celistvosti a ochrany cestovních dokladů nebo dokladů totožnosti, vydávaných smluvní stranou nebo jejím jménem, a zabránění jejich protiprávnímu vyhotovení nebo vydání.

Článek 9 – Pravost a platnost dokladů

Smluvní strana na žádost jiné smluvní strany ověří, v souladu se svým vnitrostátním právem, v přiměřené době pravost a platnost cestovních dokladů nebo dokladů totožnosti vydaných nebo údajně vydaných jejím jménem, u nichž existuje podezření z jejich používání pro účely obchodování s lidmi.

Hlava III – Opatření na ochranu a podporu práv obětí zaručující rovnost pohlaví

Článek 10 – Identifikace obětí

1) Každá smluvní strana zajistí pro své příslušné orgány pracovníky, kteří jsou vyškoleni a kvalifikováni v oblasti prevence a potírání obchodování s lidmi, identifikace a poskytování pomoci obětem, včetně dětí, a rovněž zajistí spolupráci mezi různými orgány i s příslušnými podpůrnými organizacemi, aby bylo možno identifikovat oběti v řízení, které patřičně přihlíží ke zvláštnímu postavení ženských a dětských obětí, a ve vhodných případech jim budou vydávat povolení k pobytu podle podmínek stanovených v článku 14 této Úmluvy.

2) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná pro identifikaci obětí, případně též ve spolupráci s jinými smluvními stranami a příslušnými podpůrnými organizacemi. Každá smluvní strana zajistí, že pokud příslušné orgány budou mít přiměřené důvody k přesvědčení, že určitá osoba se stala obětí obchodování s lidmi, nebude tato osoba přesunuta z jejího území, dokud příslušné orgány nedokončí řízení o identifikaci této osoby jakožto oběti trestného činu podle článku 18 této Úmluvy, a rovněž zajistí, že této osobě bude poskytnuta pomoc podle článku 12 odstavce 1 a 2.

3) Pokud je věk oběti nejistý a existují důvody domnívat se, že obětí je dítě, bude se předpokládat, že se jedná o dítě, a poskytnou se jí zvláštní ochranná opatření až do ověření jejího věku.

4) Ihned poté, kdy dítě bez doprovodu bude identifikováno jako oběť, každá smluvní strana:

- a) zajistí zastupování dítěte opatrovníkem, poručníkem, organizací nebo orgánem, které budou jednat v nejlepší zájmu dítěte;
- b) podnikne potřebné kroky k určení jeho totožnosti a státní příslušnosti;

c) vynaloží veškeré úsilí na vyhledání jeho rodiny, pokud to je v nejlepším zájmu dítěte.

Článek 11 – Ochrana soukromého života

1) Každá smluvní strana bude chránit soukromý život a totožnost obětí. Jejich osobní údaje budou uchovávány a používány v souladu s podmínkami stanovenými v Úmluvě o ochraně osob se zřetelem na automatické zpracování osobních dat (ETS č. 108).

2) Každá smluvní strana přijme opatření, jimiž se především zajistí, že totožnost nebo podrobnosti umožňující identifikaci dětské oběti obchodování s lidmi nebudou zveřejněny ve sdělovacích prostředcích ani žádnými jinými prostředky, kromě výjimečných okolností, kdy je třeba usnadnit vyhledání členů rodiny nebo jinak zabezpečit péči o dítě a jeho ochranu.

3) Každá smluvní strana zváží přijetí opatření, v souladu s článkem 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podle výkladu Evropského soudu pro lidská práva, zaměřených na povzbuzování sdělovacích prostředků k ochraně soukromého života a totožnosti obětí prostřednictvím seberegulace, regulace vycházející z veřejného sektoru nebo smíšenými regulačními opatřeními.

Článek 12 – Pomoc obětem

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, na pomoc obětem při jejich fyzickém, psychologickém a sociálním zotavování. Taková pomoc bude zahrnovat alespoň:

- (a) životní úroveň nezbytnou k zajištění jejich základních životních potřeb, pomocí opatření jako jsou: vhodné a bezpečné ubytování, psychologická a hmotná pomoc;
- (b) přístup k nezbytnému lékařskému ošetření;
- (c) překladatelské a tlumočnické služby ve vhodných případech;
- (d) poradenství a poskytování informací, zejména o jejich zákonných právech a o službách, jež jsou pro ně k dispozici, v jazyce, kterému rozumí;
- (e) pomoc umožňující uplatnění a zvážení jejich práv a zájmů v příslušných etapách trestního řízení proti pachatelům;
- (f) přístup ke vzdělávání pro děti.

2) Každá smluvní strana přiměřeně zohlední potřeby obětí týkající se bezpečnosti a ochrany.

3) Každá smluvní strana dále poskytne nezbytnou lékařskou nebo jinou pomoc obětem legálně pobývajícím na jejím území, které nemají dostatečné prostředky a takovou pomoc potřebují.

4) Každá smluvní strana přijme předpisy, které umožní obětem legálně pobývajícím na jejím území přístup na trh práce, k odborné výchově a vzdělávání.

5) Každá smluvní strana přijme, pokud to bude nezbytné, a v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právním řádem, opatření pro spolupráci s nevládními organizacemi, jinými příslušnými organizacemi nebo jinými složkami občanské společnosti, které se zabývají pomocí obětí.

6) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k zajištění, že pomoc oběti nebude podmíněna její ochotou vystoupit jako svědek.

7) Za účelem provedení ustanovení tohoto článku zajistí každá smluvní strana, aby se služby poskytovaly na základě souhlasu a informovanosti a bude patřičně přihlížet ke zvláštním potřebám osob ve zranitelném postavení a k právům dětí s ohledem na ubytování, vzdělávání a odpovídající zdravotní péči.

Článek 13 – Lhůta na zotavení a rozvahu

1) Každá smluvní strana stanoví ve svém vnitrostátním právním řádu lhůtu na zotavení a rozvahu v rozsahu nejméně 30 dní, pokud existují dostatečné důvody se domnívat, že dotčená osoba je obětí. Tato lhůta má být dostačující pro zotavení se dotčené osoby a vymanění se z vlivu pachatelů a/nebo k přijetí informovaného rozhodnutí o spolupráci s příslušnými orgány. Během tohoto období nebude možné vykonat žádný příkaz k vyhoštění této osoby. Tímto ustanovením nejsou dotčeny činnosti prováděné příslušnými orgány ve všech etapách relevantních vnitrostátních řízení, zejména při vyšetřování a trestním stíhání souvisejících trestných činů. Během tohoto období smluvní strany schválí dotčeným osobám pobyt na svém území.

2) Během této lhůty mají osoby uvedené v odstavci 1 tohoto článku nárok na opatření uvedená v článku 12, odstavcích 1 a 2.

3) Smluvní strany nejsou povinny dodržovat tuto lhůtu, pokud tomu brání důvody pro zachování veřejného pořádku, nebo pokud je zjištěno, že status oběti je požadován podvodně.

Článek 14 – Povolení k pobytu

1) Každá smluvní strana vydá obětem povolení k pobytu s možností obnovení v jedné, druhé nebo v obou následujících situacích:

(a) kompetentní orgán je toho názoru, že pobyt obětí je nezbytný v důsledku jejich osobní situace;

(b) kompetentní orgán je toho názoru, že jejich pobyt je nezbytný pro účely jejich spolupráce s příslušnými orgány při vyšetřování či v trestním řízení.

2) Povolení k pobytu pro dětské oběti, pokud je z právních důvodů nezbytné, bude vydáno v souladu s nejlepšími zájmy dítěte a v případě potřeby obnoveno za stejných podmínek.

3) Neobnovení nebo zrušení povolení k pobytu podléhá podmínkám stanoveným vnitrostátním právním řádem smluvní strany.

4) Pokud oběť požádá o jiný typ povolení k pobytu, příslušná smluvní strana přihlédne k tomu, že tato osoba má nebo měla povolení k pobytu v souladu s odstavcem 1.

5) S ohledem na závazky smluvních stran uvedené v článku 40 této Úmluvy zajistí každá smluvní strana, aby udělením povolení k pobytu podle tohoto ustanovení nebylo dotčeno právo požádat o azyl a možnost ho případně získat a užívat.

Článek 15 – Odškodnění a nárok na nápravu

1) Každá smluvní strana zajistí, aby oběti měly ode svého prvního kontaktu s příslušnými orgány přístup k informacím o příslušných soudních a správních řízeních v jazyce, kterému rozumí.

2) Každá smluvní strana stanoví ve svém vnitrostátním právním řádu právo na právní asistenci a bezplatnou právní pomoc obětem za podmínek, stanovených v jejím vnitrostátním právním řádu.

3) Každá smluvní strana ve svém vnitrostátním právním řádu stanoví právo obětí na odškodnění ze strany pachatelů.

4) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, aby zaručila obětem odškodnění v souladu s podmínkami stanovenými v jejím vnitrostátním právním řádu, například zřízením fondu pro odškodnění obětí, nebo opatřeními nebo programy zaměřenými na sociální pomoc a sociální integraci obětí, které by mohly být financovány z prostředků plynoucích z použití opatření uvedených v článku 23.

Článek 16 – Repatriace a navracení obětí

1) Smluvní strana, jejímž státním příslušníkem je oběť nebo v níž měla tato osoba právo trvalého pobytu v době vstupu na území přijímající strany, usnadní a akceptuje její návrat, bez zbytečného či nepřiměřeného prodloužení, s patřičným přihlédnutím k jejím právům, bezpečnosti a důstojnosti.

2) Pokud smluvní strana navrací oběť do jiného státu, bude při tomto návratu patřičně přihlížet k právům, bezpečnosti a důstojnosti této osoby a k stavu jakéhokoli právního řízení souvisejícího se skutečností, že tato osoba je obětí, a tento návrat bude pokud možno dobrovolný.

3) Na žádost přijímající strany ověří dožádaná smluvní strana, zda je osoba jejím státním příslušníkem nebo zda měla právo trvalého pobytu na jejím území v době vstupu na území přijímající smluvní strany.

4) Pro usnadnění navracení oběti, která nemá řádné doklady, smluvní strana, jejímž státním příslušníkem je tato osoba nebo v níž měla tato osoba právo trvalého pobytu v době vstupu na území přijímající smluvní strany, bude na žádost přijímající smluvní strany souhlasit s vydáním takových cestovních dokladů nebo jiného povolení, které jsou nezbytné pro to, aby tato osoba mohla cestovat a znovu vstoupit na její území.

5) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná pro zavedení repatričních programů, do nichž budou zapojeny příslušné vnitrostátní nebo mezinárodní instituce a příslušné nevládní organizace. Tyto programy se snaží předcházet opakované viktimizaci. Každá smluvní strana by se měla co možná nejvíce zasazovat o reintegraci obětí do společnosti státu, do něhož se navrátí, včetně reintegrace do systému vzdělávání a trhu práce, zejména získáváním a zlepšováním odborné kvalifikace. U dětí by tyto programy měly zahrnovat využití práva na vzdělávání

a opatření pro zajištění dostatečné péče nebo přijetí ze strany rodiny nebo v rámci příslušných pečovatelských struktur.

6) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, pokud je to vhodné ve spolupráci s jakoukoli jinou příslušnou smluvní stranou, ke zpřístupnění kontaktních informací obětem o strukturách, které jim mohou poskytnout pomoc v zemi, do které jsou navraceny nebo repatriovány, jako jsou například orgány činné v trestním řízení, nevládní organizace, právní odborníci schopní poskytnout poradenství a úřady sociálního zabezpečení.

7) Dětské oběti nebudou navraceny do státu, pokud se po vyhodnocení rizik a bezpečnosti zdá, že takový návrat by nebyl v nejlepším zájmu dítěte.

Článek 17 – Rovnost pohlaví

Každá smluvní strana bude při provádění opatření uvedených v této kapitole usilovat o prosazování rovnosti pohlaví a používat perspektivu rovnosti pohlaví při vytváření, provádění a hodnocení těchto opatření.

Hlava IV – Trestní právo hmotné

Článek 18 – Trestnost obchodování s lidmi

Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby jednání uvedená v článku 4 této Úmluvy byla trestnými činy, pokud jsou spáchána úmyslně.

Článek 19 - Trestnost využití služeb oběti

Každá smluvní strana zváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, která budou nezbytná k tomu, aby využití služeb, jež jsou předmětem vykořisťování podle článku 4 odstavce a) této Úmluvy, s vědomím, že příslušná osoba je obětí obchodování s lidmi, byly trestnými činy podle jejího vnitrostátního právního řádu.

Článek 20 – Trestnost činů týkajících se cestovních dokladů nebo dokladů totožnosti

Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby následující jednání, pokud jsou spáchána úmyslně a za účelem umožnění obchodování s lidmi byly trestnými činy:

- a) padělání cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti;
- b) obstarání nebo poskytnutí takového dokladu;
- c) zadržení, odebrání, ukrytí, poškození nebo zničení cestovního dokladu nebo dokladu totožnosti jiné osoby.

Článek 21 – Pokus a účastenství

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby byla zajištěna trestnost jakékoliv úmyslné formy účastenství na spáchání trestných činů uvedených v článcích 18 a 20 této Úmluvy.

2) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby byla zajištěna trestnost úmyslného pokusu spáchat trestné činy uvedené v článcích 18 a 20 odstavec a) této Úmluvy.

Článek 22 – Odpovědnost právnických osob

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná pro zajištění, že právnická osoba může být učiněna odpovědnou za trestný čin ustavený podle této Úmluvy, spáchaný v její prospěch jakoukoli fyzickou osobou jednající buď samostatně nebo v rámci orgánů právnické osoby, která má vedoucí postavení v této právnické osobě založené na:

- a) pravomoci jednat navenek jménem právnické osoby;
- b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem právnické osoby;
- c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci právnické osoby.

2) Kromě případů, na něž se již vztahují ustanovení odstavce 1, přijme každá smluvní strana opatření, která budou nezbytná pro zajištění, aby právnická osoba mohla být učiněna odpovědnou v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly/řízení ze strany fyzické osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestného činu ustaveného v souladu s touto Úmluvou ve prospěch této právnické osoby osobou fyzickou jednající v rámci její pravomoci.

3) Podle právních principů smluvní strany může být odpovědnost právnické osoby trestní, občanskoprávní nebo správní.

4) Touto odpovědností nebude dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které spáchaly takový trestný čin.

Článek 23 – Sankce a opatření

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k zajištění toho, aby trestné činy ustavené podle článků 18 až 21 bylo možno potrestat účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi. U trestných činů ustavených podle článku 18 spáchaných fyzickými osobami budou tyto sankce zahrnovat tresty odnětí svobody o délce trvání, které umožňuje vydání do cizího státu.

2) Každá smluvní strana zajistí, aby právnické osoby uznané odpovědnými podle článku 22 podléhaly účinným, přiměřeným a odrazujícím trestním nebo netrestním sankcím nebo opatřením, včetně peněžitých sankcí.

3) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, aby jí umožnila konfiskovat či jinak odejmout prostředky určené k páčání trestné činnosti a výnosy

z trestných činů ustavených podle článků 18 a 20, odstavec a) této Úmluvy, nebo majetek, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům.

4) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, aby jí umožnila dočasně nebo trvale uzavřít jakékoliv zařízení, které bylo použito k provádění obchodování s lidmi, aniž tím byla dotčena práva *bona fide* třetích stran, nebo dočasně či trvale zakázat pachateli výkon činnosti, během níž byl tento trestný čin spáchán.

Článek 24 – Přitěžující okolnosti

Každá smluvní strana zajistí, že níže uvedené okolnosti budou považovány za přitěžující při stanovení postihu za trestné činy ustavené podle článku 18 této Úmluvy:

- a) trestným činem byl úmyslně nebo z hrubé nedbalosti ohrožen život oběti;
- b) trestný čin byl spáchán na dítěti;
- c) trestný čin byl spáchán veřejným činitelem při výkonu jeho pravomoci;
- d) trestný čin byl spáchán v rámci organizované skupiny.

Článek 25 – Dřívější odsouzení

Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která umožní při určování postihu přihlížet k pravomocným rozsudkům vydaným jinou smluvní stranou v souvislosti s trestnými činy ustavenými v souladu s touto Úmluvou.

Článek 26 – Ustanovení o nepotrestání

Každá smluvní strana zavede, v souladu se základními zásadami svého právního řádu, ustanovení umožňující neuložení trestu obětem za jejich zapojení do nezákonných činností v tom rozsahu, ve kterém k němu byly donuceny.

Hlava V – Vyšetřování, trestní stíhání a procesní právo

Článek 27 – Zahájení řízení na podnět a z úřední povinnosti

1) Každá smluvní strana zajistí, aby vyšetřování nebo trestní stíhání činů ustavených v souladu s touto Úmluvou nezávisela na oznámení činu nebo na obvinění učiněném obětí, a to alespoň pokud byl trestný čin zcela nebo částečně spáchán na jejím území.

2) Každá smluvní strana zajistí, aby oběti trestného činu spáchaného na území jiné smluvní strany, než ve které mají bydliště, mohly podat trestní oznámení příslušnému orgánu ve státě, kde mají bydliště. Neuplatní-li příslušný orgán, u něhož bylo trestní oznámení podáno, sám v tomto ohledu svou

příslušnost, neprodleně je předá příslušnému orgánu smluvní strany, na jejímž území byl trestný čin spáchán. Trestní oznámení bude vyřízeno v souladu s vnitrostátním právním řádem smluvní strany, v níž byl daný trestný čin spáchán.

3) Pomocí legislativních nebo jiných opatření a v souladu s podmínkami stanovenými v jejím vnitrostátním právním řádu každá smluvní strana zajistí jakékoliv skupině, nadaci, sdružení nebo nevládní organizaci, jež mají za cíl potírání obchodování s lidmi nebo ochranu lidských práv, možnost pomáhat a/nebo podporovat oběť s jejím souhlasem během trestního řízení týkajícího se trestného činu ustaveného v souladu s článkem 18 této Úmluvy.

Článek 28 – Ochrana obětí, svědků a osob spolupracujících s justičními orgány

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, pro zajištění účinné a vhodné ochrany před možnou odvetou nebo zastrašováním, zejména během a po vyšetřování a trestním stíhání pachatelů, pro:

a) oběti;

b) ve vhodných případech pro osoby, které oznámí trestný čin ustavený v souladu s článkem 18 této Úmluvy nebo jinak spolupracují s orgány činnými v trestním řízení;

c) svědky, kteří vypovídají ohledně trestných činů stanovených v souladu s článkem 18 této Úmluvy;

d) v případě potřeby rodinným příslušníkům osob uvedených v bodech (a) a (c).

2) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná, pro zajištění a nabídku různých druhů ochrany. To může zahrnovat fyzickou ochranu, přemístění, změnu totožnosti a pomoc při získávání zaměstnání.

3) Dětským obětem se poskytnou zvláštní ochranná opatření přihlížející k nejlepším zájmům dítěte.

4) Každá smluvní strana přijme taková nezbytná legislativní nebo jiná opatření, která v případě potřeby zajistí vhodnou ochranu před potencionální odvetou nebo zastrašováním především během a po vyšetřování a trestním stíhání pachatelů, a to pro členy skupin, nadací, sdružení nebo nevládních organizací, jež provádějí činnost popsanou v článku 27 odst. 3.

5) Každá smluvní strana zváží uzavření smluv nebo dohod s jinými státy pro účely realizace tohoto článku.

Článek 29 – Specializované orgány a koordinační subjekty

1) Každá smluvní strana přijme taková nezbytná opatření, která zajistí specializaci osob nebo orgánů, jež se podílejí na boji proti obchodu s lidmi a ochraně obětí. Takové osoby nebo orgány budou nadány potřebnou nezávislostí v souladu se základními principy právního řádu této smluvní strany, a to tak, aby mohly své úkoly vykonávat efektivně a bez jakéhokoli nepatřičného nátlaku. Tyto osoby nebo pracovníci takových orgánů budou příslušně vyškoleni a vybaveni finančními prostředky pro plnění svých úkolů.

2) Každá smluvní strana přijme nezbytná opatření pro zajištění koordinace politiky a práce svých vládních úřadů a jiných orgánů veřejné moci v boji proti obchodování s lidmi, a pokud to bude vhodné, zřídí pro tyto účely koordinační subjekty.

3) Každá smluvní strana zajistí nebo posílí vzdělávání příslušných pracovníků v oblasti prevence a potírání obchodování s lidmi, včetně školení v oblasti lidských práv. Vzdělávání by mělo být specificky zaměřeno podle typu organizace a podle potřeby bude kladen důraz na: metody používané při prevenci obchodování s lidmi, trestní stíhání obchodníků s lidmi a ochranu práv obětí, včetně ochrany obětí před obchodníky s lidmi.

4) Každá smluvní strana zváží jmenování národních zpravodajů nebo zavedení jiných mechanismů pro monitorování činností státních institucí v boji proti obchodování s lidmi a realizaci národních legislativních požadavků.

Článek 30 – Soudní řízení

V souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména pak v souladu s článkem 6, přijme každá smluvní strana legislativní nebo jiná opatření nezbytná pro zajištění následujícího v průběhu soudního řízení:

- a) ochrany soukromého života obětí a v případě potřeby i jejich totožnosti;
- b) bezpečnosti obětí a jejich ochrany před zastrašováním,

v souladu s podmínkami stanovenými podle vnitrostátního právního řádu a v případě dětských obětí věnování zvláštní péče potřebám dětí a zajištění jejich práva přístupu k speciálním ochranným opatřením.

Článek 31 – Působnost

1) Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná pro stanovení působnosti pro rozhodování o trestných činech ustavených v souladu s touto Úmluvou, pokud ke spáchání trestního činu došlo:

- (a) na jejím území; nebo
- (b) na palubě lodi plující pod vlajkou této smluvní strany; nebo
- (c) na palubě letadla registrovaného podle zákonů této smluvní strany; nebo
- (d) jedním z jejích státních příslušníků nebo osobou bez státní příslušnosti, mající obvyklý pobyt na jejím území, pokud je čin trestný podle trestního práva místa, kde byl spáchán nebo pokud byl trestný čin spáchán mimo teritoriální působnost určitého státu;
- (e) na jednom z jejích státních příslušníků.

2) Při podepsání nebo uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení může každá smluvní strana deklarací adresovanou generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si

vyhrazuje právo nerealizovat nebo realizovat pouze v konkrétních případech nebo za konkrétních podmínek pravidla o působnosti stanovená v bodech 1 (d) a (e) tohoto článku nebo jejich část.

3) Každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, která budou nezbytná k založení působnosti ve vztahu k trestným činům podle této Úmluvy, pokud se údajný pachatel nachází na území této smluvní strany a tato ho nevydá, po žádosti o vydání, druhé smluvní straně, pouze z důvodu jeho/její státní příslušnosti.

4) Pokud více než jedna smluvní strana dovozuje působnost ve vztahu k údajným trestným činům ustavených podle této Úmluvy, dotčené smluvní strany budou, je-li to vhodné, konzultovat tuto otázku s cílem zvolení nejvhodnějšího místa trestního stíhání.

5) Aniž jsou tím dotčena obecná pravidla mezinárodního práva, tato Úmluva nevylučuje výkon trestněprávní působnosti smluvní strany v souladu s jejími vnitrostátními právními předpisy.

Hlava VI – Mezinárodní spolupráce a spolupráce s občanskou společností

Článek 32 – Obecné zásady a opatření týkající se mezinárodní spolupráce

Smluvní strany budou spolupracovat v souladu s ustanoveními této Úmluvy a prostřednictvím realizace příslušných platných mezinárodních a regionálních instrumentů, ujednání dohodnutých na bázi jednotné nebo reciproční legislativy a vnitrostátního práva v co možná nejširší míře pro účely:

- prevence a boje proti obchodování s lidmi;
- ochrany a poskytování pomoci oběťm;
- vyšetřování nebo řízení o trestných činech zjištěných v souladu s touto Úmluvou.

Článek 33 – Opatření týkající se ohrožených nebo pohřešovaných osob

1) Pokud je na základě informací, které má k dispozici, smluvní strana důvodně přesvědčená, že je život, svoboda nebo fyzická integrita osoby, uvedené v článku 28 odst. 1 na území jiné smluvní strany v bezprostředním nebezpečí, předá smluvní strana, jež má tyto informace k dispozici, v takovém případě nouze tyto informace neodkladně druhé smluvní straně, aby ta mohla okamžitě podniknout vhodné kroky k ochraně.

2) Smluvní strany této Úmluvy mohou zvážit posílení spolupráce při hledání pohřešovaných osob, zejména pohřešovaných dětí, pokud se na základě dostupných informací domnívají, že jsou tyto osoby oběťmi obchodování s lidmi. Pro tento účel mohou smluvní strany uzavírat bilaterální nebo multilaterální dohody.

Článek 34 – Informace

1) Dožádaná smluvní strana bude neprodleně informovat žádající smluvní stranu o konečném výsledku kroků provedených podle této hlavy. Dožádaná smluvní strana bude také bezodkladně

informovat žadající smluvní stranu o okolnostech, které znemožňují podniknutí požadovaných kroků nebo jejich provedení pravděpodobně značně oddálí.

2) Bez předchozí žádosti a v souladu se svým vnitrostátním právním řádem, může smluvní strana předat jiné smluvní straně informace získané během vlastního vyšetřování, pokud je toho názoru, že sdělení těchto informací může pomoci přijímající smluvní straně při zahájení nebo provádění vyšetřování nebo řízení o trestných činech zjištěných v souladu s touto Úmluvou, nebo že může vést k žádosti o spolupráci předloženou touto smluvní stranou v souladu s touto hlavou.

3) Před poskytnutím takových informací může sdělující smluvní strana požadovat, aby byla zachována důvěrnost těchto informací nebo aby byly tyto informace použity za určitých podmínek. Pokud přijímající smluvní strana nemůže takové žádosti vyhovět, sdělí tuto skutečnost sdělující smluvní straně, která se pak rozhodne, zda i za těchto okolností informace poskytne. Pokud přijímající smluvní strana přijme informace, jež jsou předmětem určitých podmínek, bude těmito podmínkami vázána.

4) Všechny požadované informace týkající se článků 13, 14 a 16 potřebné k poskytnutí práv udělených těmito články se poskytnou na žádost dotčené smluvní strany bezodkladně a v souladu s článkem 11 této Úmluvy.

Článek 35 – Spolupráce s občanskou společností

Každá smluvní strana bude motivovat státní orgány a veřejné činitele, aby spolupracovali s nevládními organizacemi, jinými příslušnými organizacemi a členy občanské společnosti při navazování strategických partnerských vztahů s cílem dosáhnout účelu této Úmluvy.

Hlava VII – Monitorovací mechanismus

Článek 36 – Skupina expertů na opatření proti obchodování s lidmi

1) Skupina odborníků na boj proti obchodování s lidmi (dále jen „GRETA“) bude monitorovat realizaci této Úmluvy smluvními stranami.

2) GRETA bude mít nejméně 10 a nejvíce 15 členů a její složení, co do počtu mužů a žen, geografického rozložení a multidisciplinární kvalifikace jejích odborníků, bude vyvážené. Budou voleni Výborem smluvních stran na 4 - leté funkční období s možností znovuzvolení na jedno další období, a vybráni ze státních příslušníků smluvních států této Úmluvy.

3) Členové GRETA budou voleni podle těchto zásad:

a) budou vybráni z osob s vysokým morálním kreditem, které jsou známe svými schopnostmi uznávanými v oblasti lidských práv, poskytování pomoci a ochrany obětí a v boji proti obchodování s lidmi, nebo jsou to osoby, které mají odborné zkušenosti v oblastech, na něž se vztahuje tato Úmluva;

b) budou zastávat funkci jako soukromé osoby, při výkonu své funkce budou nezávislí a objektivní a své povinnosti budou vykonávat efektivně;

c) členy GRETA nemůže být více státních příslušníků z jednoho státu;

d) měli by zastupovat hlavní právní systémy.

4) Volební pravidla pro členy GRETA stanoví Výbor ministrů, po konzultaci a jednomyslném schválení smluvními stranami, do jednoho roku poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost. GRETA schválí svůj vlastní jednací řád.

Článek 37 – Výbor smluvních stran

1) Výbor smluvních stran bude složen ze zástupců Výboru ministrů Rady Evropy těch členských států, které jsou smluvními stranami Úmluvy a ze zástupců smluvních stran této Úmluvy, které nejsou členy Rady Evropy.

2) Výbor smluvních stran bude svolávat generální tajemník Rady Evropy. Jeho první zasedání se bude konat do jednoho roku poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost a jeho úkolem bude zvolit členy GRETA. Následně se bude scházet kdykoli o to požádá jedna třetina smluvních stran, předseda GRETA nebo generální tajemník.

3) Výbor smluvních stran schválí svůj vlastní jednací řád.

Článek 38 – Postup pro hodnocení

1) Postup pro hodnocení se týká smluvních stran Úmluvy a bude rozdělen do jednotlivých kol, jejichž trvání určí GRETA. Na počátku každého kola vybere GRETA konkrétní ustanovení, kterých se bude hodnocení týkat.

2) GRETA určí nejvhodnější prostředky pro provádění těchto hodnocení, zejména pak může GRETA schválit dotazník pro každé kolo hodnocení, který bude sloužit jako podklad pro hodnocení realizace této Úmluvy jejími smluvními stranami. Tento dotazník bude zaslán všem smluvním stranám. Smluvní strany tento dotazník vyplní a odpoví i na případnou žádost o informace zaslanou výborem GRETA.

3) GRETA může požadovat informace od občanské společnosti.

4) GRETA se může podílet na organizování návštěv zemí ve spolupráci s národními orgány a „kontaktními osobami“ jmenovanými těmito orgány a případně s pomocí nezávislých národních expertů. Během těchto návštěv mohou výboru GRETA poskytnout pomoc odborníci z konkrétních oborů.

5) GRETA vypracuje návrh zprávy s analýzou realizace ustanovení, kterých se bude týkat hodnocení, a také s jejími návrhy a náměty týkajícími se způsobu, jakým mohou příslušné smluvní strany řešit zjištěné problémy. Návrh zprávy bude předložen k připomínkám smluvní straně, které se bude hodnocení týkat. GRETA při vypracování zprávy bude k těmto připomínkám přihlížet.

6) Na tomto základě schválí GRETA svou zprávu a závěry týkající se opatření přijatých příslušnou smluvní stranou pro realizaci ustanovení této Úmluvy. Tato zpráva a její závěry budou zaslány příslušné smluvní straně a Výboru smluvních stran. Zpráva a závěry GRETA budou po jejich schválení zveřejněny společně s případnými připomínkami příslušné smluvní strany.

7) Aniž by tím byly dotčeny postupy uvedené v bodech 1 až 6 tohoto článku, může Výbor smluvních stran schválit na základě zprávy a závěrů GRETA doporučení adresovaná této smluvní straně

a) týkající se opatření, jež mají být přijata pro realizaci závěrů GRETA, a v případě potřeby stanovit datum pro předložení informací o jejich realizaci a

b) zaměřená na podporu spolupráce s touto smluvní stranou pro účely řádné realizace stávající Úmluvy.

Hlava VIII – Vztah k ostatním mezinárodním instrumentům

Článek 39 – Vztah k Protokolu o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu

Touto Úmluvou nebudou dotčena práva a závazky vyplývající z ustanovení Protokolu o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi doplňující Úmluvu Spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Tato Úmluva je zamýšlena k posílení ochrany zakotvené tímto Protokolem a k rozvoji standardů v něm obsažených.

Článek 40 – Vztah k ostatním mezinárodním instrumentům

1) Touto Úmluvou nebudou dotčena práva a povinnosti vyplývající z jiných mezinárodních instrumentů, jejichž smluvními stranami jsou nebo se stanou smluvní strany této Úmluvy, které obsahují ustanovení o věcech upravených touto Úmluvou a které zajišťují větší ochranu a pomoc poskytovanou obětem obchodování s lidmi.

2) Smluvní strany této Úmluvy mohou mezi sebou uzavírat bilaterální nebo multilaterální smlouvy ve věcech upravených touto Úmluvou pro účely doplnění nebo posílení jejích ustanovení nebo pro usnadnění realizace zásad zakotvených v této Úmluvě.

3) Smluvní strany, které jsou členskými státy Evropské unie, se budou ve svých vzájemných vztazích řídit zásadami a pravidly Evropského společenství a Evropské unie týkajícími se dané oblasti a aplikovatelnými na konkrétní případ, aniž by tím byl dotčen předmět a účel této Úmluvy a aniž by tím bylo dotčeno její použití ostatními smluvními stranami v plném rozsahu.

4) Žádným ustanovením této Úmluvy nebudou dotčena práva, povinnosti a odpovědnost států i jednotlivců podle mezinárodního práva, včetně mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv a zejména pak tam, kde je to na místě, Úmluvy z roku 1951 a Protokolu z roku 1967 o právním postavení uprchlíků a zásadě *non-refoulement*, která je v něm obsažena.

Hlava IX – Změny Úmluvy

Článek 41 – Změny

- 1) O každém návrhu změny této Úmluvy předloženém smluvní stranou bude informován generální tajemník Rady Evropy, který jej předloží členským státům Rady Evropy, všem signatářům, všem státům, jež jsou smluvními stranami, Evropskému společenství, všem státům přizvaným k podpisu této Úmluvy v souladu s ustanoveními článku 42 a všem státům přizvaným k přistoupení k této Úmluvě podle ustanovení článku 43.
- 2) Každá změna navrhovaná smluvní stranou bude sdělena výboru GRETA, který Výboru ministrů předloží svůj názor na tuto navrhovanou změnu.
- 3) Výbor ministrů zváží navrhovanou změnu a názor předložený výborem GRETA a může tuto změnu schválit po konzultacích se stranami této Úmluvy a po získání jejich jednomyslného souhlasu.
- 4) Text každé změny schválené Výborem ministrů podle odst. 3 tohoto článku bude předložen smluvním stranám ke schválení.
- 5) Každá změna schválená podle odst. 3 tohoto článku vstoupí v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí jednoměsíční lhůty po datu, kdy všechny smluvní strany informovaly generálního tajemníka, že tuto změnu schválily.

Hlava X – Závěrečná ustanovení

Článek 42 – Podpis a vstup v platnost

- 1) Tato Úmluva bude předložena k podpisu členským státům Rady Evropy, nečlenským státům, jež se podílely na jejím vypracování, a Evropskému společenství.
- 2) Tato Úmluva je předmětem ratifikace, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.
- 3) Tato Úmluva vstoupí v platnost první den v měsíci následujícím po uplynutí tříměsíční lhůty po datu, kdy 10 signatářů, včetně nejméně 8 členských států Rady Evropy, vyjádřily svůj souhlas s tím, že budou vázány Úmluvou podle ustanovení předchozího bodu.
- 4) U všech států uvedených v bodě 1 nebo u Evropského společenství, které následně vyjádří svůj souhlas s tím, že budou touto Úmluvou vázány, vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tříměsíční lhůty po datu uložení listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení.

Článek 43 – Přistoupení k Úmluvě

- 1) Poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost, může Výbor ministrů Rady Evropy po konzultacích se smluvními stranami a po jejich jednomyslném souhlasu, přizvat kterýkoli nečlenský stát Rady Evropy, který se nepodílel na vypracování Úmluvy, k přistoupení k této Úmluvě rozhodnutím učiněným

většinou hlasů stanovenou v článku 20 d. Statutu Rady Evropy a jednomyslným hlasováním zástupců smluvních států oprávněných účastnit se zasedání Výboru ministrů.

2) U všech států přistupujících k Úmluvě vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tříměsíční lhůty po datu uložení aktu o přistoupení u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 44 – Územní působnost

1) Kterýkoli stát nebo Evropské společenství může, v okamžiku podpisu nebo při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení, určit území, na které/á se bude vztahovat tato Úmluva.

2) Každá smluvní strana může ke kterémukoli pozdějšímu datu a na základě prohlášení adresovaného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, rozšířit působnost této Úmluvy na jakékoliv další území určené v tomto prohlášení, za jehož mezinárodní vztahy nese odpovědnost nebo jehož jménem má oprávnění přijímat závazky. U tohoto území vstoupí Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tříměsíční lhůty po datu přijetí tohoto prohlášení generálním tajemníkem.

3) Kterékoli prohlášení učiněné podle dvou předcházejících odstavců může být, u kteréhokoli území určeného v tomto prohlášení, zrušeno oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Toto zrušení vstoupí v účinnost první den měsíce následujícího po uplynutí tříměsíční lhůty po datu přijetí tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 45 – Výhrady

K žádnému ustanovení této Úmluvy nesmí být vznesena výhrada, s výjimkou výhrady stanovené v článku 31 odst. 2.

Článek 46 – Vypovězení

1) Kterákoli smluvní strana může tuto úmluvu kdykoli vypovědět prostřednictvím oznámení adresovaného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2) Toto vypovězení nabývá účinku prvním dnem měsíce, který následuje po uplynutí tří měsíců od data přijetí tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 47 – Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy zašle oznámení týkající se níže uvedených záležitostí členským státům Rady Evropy, všem signatářským státům, všem státům, jež jsou smluvními stranami, Evropskému společenství, všem státům přizvaným k podepsání této Úmluvy podle ustanovení článku 42 a všem státům přizvaným k přistoupení k této Úmluvě podle ustanovení článku 43:

- a) každé podepsání;

- b) každé uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení;
- c) každé datum, kdy tato Úmluva vstoupila v platnost podle článků 42 a 43;
- d) každou změnu schválenou podle článku 41 a datum, kdy tato změna vstoupí v platnost;
- e) každé vypovězení podle ustanovení článku 46;
- f) každý další čin, oznámení nebo sdělení týkající se této Úmluvy;
- g) jakoukoliv výhradu podle článku 45.

Na důkaz toho níže podepsaní s příslušným oprávněním podepsali tuto Úmluvu.

Vyhotoveno ve Varšavě, dne 16. května 2005, v jazyce anglickém a francouzském, oba texty mají stejnou platnost, a v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archívech Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy zašle ověřené kopie každému členskému státu Rady Evropy, nečlenským státům, jež se podílely na vypracování této Úmluvy, Evropskému společenství a všem státům přizvaným k přistoupení k této Úmluvě.

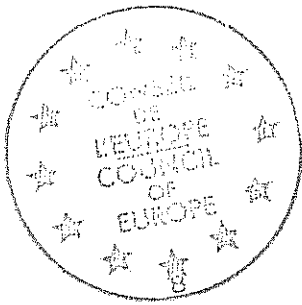

**Council of Europe Convention
on Action against Trafficking
in Human Beings**

**Convention du Conseil de l'Europe
sur la lutte contre la traite
des êtres humains**

Warsaw/Varsovie, 16.V.2005

Council of Europe Treaty Series
Série des traités du Conseil de l'Europe / **197**

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that trafficking in human beings constitutes a violation of human rights and an offence to the dignity and the integrity of the human being;

Considering that trafficking in human beings may result in slavery for victims;

Considering that respect for victims' rights, protection of victims and action to combat trafficking in human beings must be the paramount objectives;

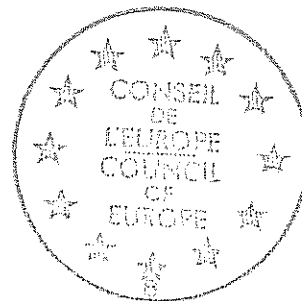
Considering that all actions or initiatives against trafficking in human beings must be non-discriminatory, take gender equality into account as well as a child-rights approach;

Recalling the declarations by the Ministers for Foreign Affairs of the Member States at the 112th (14-15 May 2003) and the 114th (12-13 May 2004) Sessions of the Committee of Ministers calling for reinforced action by the Council of Europe on trafficking in human beings;

Bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950) and its protocols;

Bearing in mind the following recommendations of the Committee of Ministers to member states of the Council of Europe: Recommendation No. R (91) 11 on sexual exploitation, pornography and prostitution of, and trafficking in, children and young adults; Recommendation No. R (97) 13 concerning intimidation of witnesses and the rights of the defence; Recommendation No. R (2000) 11 on action against trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation and Recommendation Rec (2001) 16 on the protection of children against sexual exploitation; Recommendation Rec (2002) 5 on the protection of women against violence;

Bearing in mind the following recommendations of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe: Recommendation 1325 (1997) on traffic in women and forced prostitution in Council of Europe member states; Recommendation 1450 (2000) on violence against women in Europe; Recommendation 1545 (2002) on a campaign against trafficking in women; Recommendation 1610 (2003) on migration connected with trafficking in women and prostitution; Recommendation 1611 (2003) on trafficking in organs in Europe; Recommendation 1663 (2004) Domestic slavery: servitude, au pairs and mail-order brides;

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Signataires de la présente Convention,
Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses membres;

Considérant que la traite des êtres humains constitue une violation des droits de la personne humaine et une atteinte à la dignité et à l'intégrité de l'être humain;

Considérant que la traite des êtres humains peut conduire à une situation d'esclavage pour les victimes;

Considérant que le respect des droits des victimes et leur protection, ainsi que la lutte contre la traite des êtres humains doivent être les objectifs primordiaux;

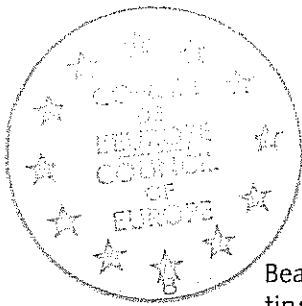
Considérant que toute action ou initiative dans le domaine de la lutte contre la traite des êtres humains doit être non-discriminatoire et prendre en considération l'égalité entre les femmes et les hommes, ainsi qu'une approche fondée sur les droits de l'enfant;

Rappelant les déclarations des Ministres des Affaires étrangères des Etats membres lors des 112e (14 et 15 mai 2003) et 114e (12 et 13 mai 2004) Sessions du Comité des Ministres, appelant à une action renforcée du Conseil de l'Europe dans le domaine de la traite des êtres humains;

Gardant présente à l'esprit la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales (1950) et ses Protocoles;

Gardant à l'esprit les recommandations suivantes du Comité des Ministres aux Etats membres du Conseil de l'Europe: Recommandation n° R (91) 11 sur l'exploitation sexuelle, la pornographie, la prostitution ainsi que la traite d'enfants et de jeunes adultes; Recommandation n° R (97) 13 sur l'intimidation des témoins et les droits de la défense; Recommandation n° R (2000) 11 sur la lutte contre la traite des êtres humains aux fins d'exploitation sexuelle; Recommandation Rec (2001) 16 sur la protection des enfants contre l'exploitation sexuelle; Recommandation Rec (2002) 5 sur la protection des femmes contre la violence;

Gardant à l'esprit les recommandations suivantes de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe: Recommandation 1325 (1997) relative à la traite des femmes et à la prostitution forcée dans les Etats membres du Conseil de l'Europe; Recommandation 1450 (2000) sur la violence à l'encontre des femmes en Europe; Recommandation 1545 (2002) campagne contre la traite des femmes; Recommandation 1610 (2003) migrations liées à la traite des femmes et à la prostitution; Recommandation 1611 (2003) trafic d'organes en Europe; Recommandation 1663 (2004) esclavage domestique: servitude, personnes au pair et épouses achetées par correspondance;

Bearing in mind the European Union Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings, the European Union Council Framework Decision of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings and the European Union Council Directive of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities;

Taking due account of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocol thereto to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children with a view to improving the protection which they afford and developing the standards established by them;

Taking due account of the other international legal instruments relevant in the field of action against trafficking in human beings;

Taking into account the need to prepare a comprehensive international legal instrument focusing on the human rights of victims of trafficking and setting up a specific monitoring mechanism,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, scope, non-discrimination principle and definitions

Article 1 – Purposes of the Convention

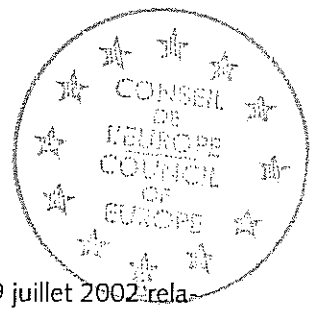
- 1 The purposes of this Convention are:
 - a to prevent and combat trafficking in human beings, while guaranteeing gender equality;
 - b to protect the human rights of the victims of trafficking, design a comprehensive framework for the protection and assistance of victims and witnesses, while guaranteeing gender equality, as well as to ensure effective investigation and prosecution;
 - c to promote international cooperation on action against trafficking in human beings.
- 2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a specific monitoring mechanism.

Article 2 – Scope

This Convention shall apply to all forms of trafficking in human beings, whether national or transnational, whether or not connected with organised crime.

Article 3 – Non-discrimination principle

The implementation of the provisions of this Convention by Parties, in particular the enjoyment of measures to protect and promote the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

Gardant à l'esprit la Décision-cadre du Conseil de l'Union européenne du 19 juillet 2002 relative à la lutte contre la traite des êtres humains ; la Décision-cadre du Conseil de l'Union européenne du 15 mars 2001 relative au statut des victimes dans le cadre des procédures pénales et la Directive du Conseil de l'Union européenne du 29 avril 2004 relative au titre de séjour délivré aux ressortissants des Pays tiers qui sont victimes de la traite des êtres humains ou ont fait l'objet d'une aide à l'immigration clandestine et qui coopèrent avec les autorités compétentes ;

Tenant dûment compte de la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée et son Protocole visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants, afin de renforcer la protection assurée par ces instruments et de développer les normes qu'ils énoncent ;

Tenant dûment compte des autres instruments juridiques internationaux pertinents dans le domaine de la lutte contre la traite des êtres humains ;

Tenant compte du besoin d'élaborer un instrument juridique international global qui soit centré sur les droits de la personne humaine des victimes de la traite et qui mette en place un mécanisme de suivi spécifique,

Sont convenus de ce qui suit :

Chapitre I – Objet, champ d'application, principe de non-discrimination et définitions

Article 1 – Objet de la Convention

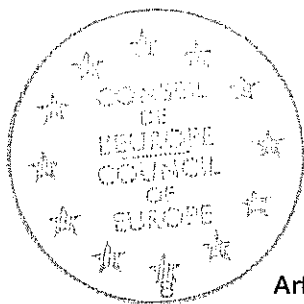
- 1 La présente Convention a pour objet :
 - a de prévenir et combattre la traite des êtres humains, en garantissant l'égalité entre les femmes et les hommes ;
 - b de protéger les droits de la personne humaine des victimes de la traite, de concevoir un cadre complet de protection et d'assistance aux victimes et aux témoins, en garantissant l'égalité entre les femmes et les hommes, ainsi que d'assurer des enquêtes et des poursuites efficaces ;
 - c de promouvoir la coopération internationale dans le domaine de la lutte contre la traite des êtres humains.
- 2 Afin d'assurer une mise en œuvre efficace de ses dispositions par les Parties, la présente Convention met en place un mécanisme de suivi spécifique.

Article 2 – Champ d'application

La présente Convention s'applique à toutes les formes de traite des êtres humains, qu'elles soient nationales ou transnationales et liées ou non à la criminalité organisée.

Article 3 – Principe de non-discrimination

La mise en œuvre de la présente Convention par les Parties, en particulier la jouissance des mesures visant à protéger et promouvoir les droits des victimes, doit être assurée sans discrimination aucune, fondée notamment sur le sexe, la race, la couleur, la langue, la religion, les opinions politiques ou toutes autres opinions, l'origine nationale ou sociale, l'appartenance à une minorité nationale, la fortune, la naissance ou toute autre situation.

Article 4 – Definitions

For the purposes of this Convention:

- a "Trafficking in human beings" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;
- b The consent of a victim of "trafficking in human beings" to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;
- c The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered "trafficking in human beings" even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;
- d "Child" shall mean any person under eighteen years of age;
- e "Victim" shall mean any natural person who is subject to trafficking in human beings as defined in this article.

Chapter II – Prevention, co-operation and other measures

Article 5 – Prevention of trafficking in human beings

- 1 Each Party shall take measures to establish or strengthen national co-ordination between the various bodies responsible for preventing and combating trafficking in human beings.
- 2 Each Party shall establish and/or strengthen effective policies and programmes to prevent trafficking in human beings, by such means as: research, information, awareness raising and education campaigns, social and economic initiatives and training programmes, in particular for persons vulnerable to trafficking and for professionals concerned with trafficking in human beings.
- 3 Each Party shall promote a Human Rights-based approach and shall use gender mainstreaming and a child-sensitive approach in the development, implementation and assessment of all the policies and programmes referred to in paragraph 2.
- 4 Each Party shall take appropriate measures, as may be necessary, to enable migration to take place legally, in particular through dissemination of accurate information by relevant offices, on the conditions enabling the legal entry in and stay on its territory.
- 5 Each Party shall take specific measures to reduce children's vulnerability to trafficking, notably by creating a protective environment for them.
- 6 Measures established in accordance with this article shall involve, where appropriate, non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society

Article 4 – Définitions

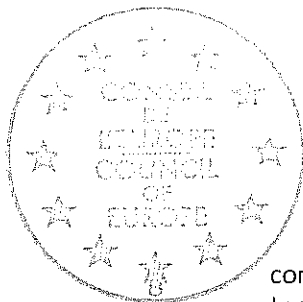
Aux fins de la présente Convention :

- a L'expression « traite des êtres humains » désigne le recrutement, le transport, le transfert, l'hébergement ou l'accueil de personnes, par la menace de recours ou le recours à la force ou d'autres formes de contrainte, par enlèvement, fraude, tromperie, abus d'autorité ou d'une situation de vulnérabilité, ou par l'offre ou l'acceptation de paiements ou d'avantages pour obtenir le consentement d'une personne ayant autorité sur une autre aux fins d'exploitation. L'exploitation comprend, au minimum, l'exploitation de la prostitution d'autrui ou d'autres formes d'exploitation sexuelle, le travail ou les services forcés, l'esclavage ou les pratiques analogues à l'esclavage, la servitude ou le prélèvement d'organes ;
- b Le consentement d'une victime de la « traite d'êtres humains » à l'exploitation envisagée, telle qu'énoncée à l'alinéa (a) du présent article, est indifférent lorsque l'un quelconque des moyens énoncés à l'alinéa (a) a été utilisé ;
- c le recrutement, le transport, le transfert, l'hébergement ou l'accueil d'un enfant aux fins d'exploitation sont considérés comme une « traite des êtres humains » même s'ils ne font appel à aucun des moyens énoncés à l'alinéa (a) du présent article ;
- d le terme « enfant » désigne toute personne âgée de moins de dix-huit ans ;
- e le terme « victime » désigne toute personne physique qui est soumise à la traite des êtres humains telle que définie au présent article.

Chapitre II – Prévention, coopération et autres mesures

Article 5 – Prévention de la traite des êtres humains

- 1 Chaque Partie prend des mesures pour établir ou renforcer la coordination au plan national entre les différentes instances chargées de la prévention et de la lutte contre la traite des êtres humains.
- 2 Chaque Partie établit et/ou soutient des politiques et programmes efficaces afin de prévenir la traite des êtres humains par des moyens tels que : des recherches ; des campagnes d'information, de sensibilisation et d'éducation ; des initiatives sociales et économiques et des programmes de formation, en particulier à l'intention des personnes vulnérables à la traite et des professionnels concernés par la traite des êtres humains.
- 3 Chaque Partie promeut une approche fondée sur les droits de la personne humaine et utilise l'approche intégrée de l'égalité entre les femmes et les hommes, ainsi qu'une approche respectueuse des enfants, dans le développement, la mise en œuvre et l'évaluation de l'ensemble des politiques et programmes mentionnés au paragraphe 2.
- 4 Chaque Partie prend les mesures appropriées qui sont nécessaires afin de faire en sorte que les migrations se fassent de manière légale, notamment par la diffusion d'informations exactes par les services concernés, sur les conditions permettant l'entrée et le séjour légaux sur son territoire.
- 5 Chaque Partie prend des mesures spécifiques afin de réduire la vulnérabilité des enfants à la traite, notamment en créant un environnement protecteur pour ces derniers.
- 6 Les mesures établies conformément au présent article impliquent, le cas échéant, les organisations non gouvernementales, d'autres organisations compétentes et d'autres éléments de la

committed to the prevention of trafficking in human beings and victim protection or assistance.

Article 6 – Measures to discourage the demand

To discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking, each Party shall adopt or strengthen legislative, administrative, educational, social, cultural or other measures including :

- a research on best practices, methods and strategies ;
- b raising awareness of the responsibility and important role of media and civil society in identifying the demand as one of the root causes of trafficking in human beings ;
- c target information campaigns involving, as appropriate, *inter alia*, public authorities and policy makers ;
- d preventive measures, including educational programmes for boys and girls during their schooling, which stress the unacceptable nature of discrimination based on sex, and its disastrous consequences, the importance of gender equality and the dignity and integrity of every human being.

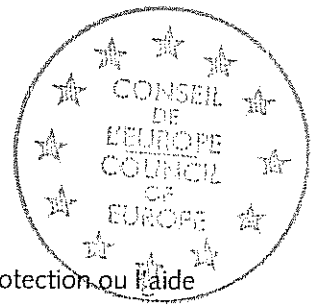
Article 7 – Border measures

- 1 Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of persons, Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in human beings.
- 2 Each Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with this Convention.
- 3 Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.
- 4 Each Party shall take the necessary measures, in accordance with its internal law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.
- 5 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to permit, in accordance with its internal law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Convention.
- 6 Parties shall strengthen co-operation among border control agencies by, *inter alia*, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 8 – Security and control of documents

Each Party shall adopt such measures as may be necessary :

- a To ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued ;
and

société civile, engagés dans la prévention de la traite des êtres humains, la protection ou l'aide aux victimes.

Article 6 – Mesures pour décourager la demande

Afin de décourager la demande qui favorise toutes les formes d'exploitation des personnes, en particulier des femmes et des enfants, aboutissant à la traite, chaque Partie adopte ou renforce des mesures législatives, administratives, éducatives, sociales, culturelles ou autres, y compris :

- a des recherches sur les meilleures pratiques, méthodes et stratégies ;
- b des mesures visant à faire prendre conscience de la responsabilité et du rôle important des médias et de la société civile pour identifier la demande comme une des causes profondes de la traite des êtres humains ;
- c des campagnes d'information ciblées, impliquant, lorsque cela est approprié, entre autres, les autorités publiques et les décideurs politiques ;
- d des mesures préventives comprenant des programmes éducatifs à destination des filles et des garçons au cours de leur scolarité, qui soulignent le caractère inacceptable de la discrimination fondée sur le sexe, et ses conséquences néfastes, l'importance de l'égalité entre les femmes et les hommes, ainsi que la dignité et l'intégrité de chaque être humain.

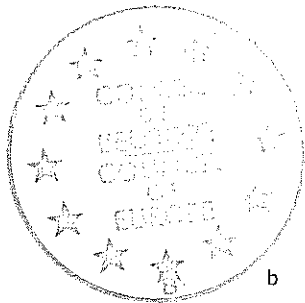
Article 7 – Mesures aux frontières

- 1 Sans préjudice des engagements internationaux relatifs à la libre circulation des personnes, les Parties renforcent, dans la mesure du possible, les contrôles aux frontières nécessaires pour prévenir et détecter la traite des êtres humains.
- 2 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres appropriées pour prévenir, dans la mesure du possible, l'utilisation des moyens de transport exploités par des transporteurs commerciaux pour la commission des infractions établies conformément à la présente Convention.
- 3 Lorsqu'il y a lieu, et sans préjudice des conventions internationales applicables, ces mesures consistent notamment à prévoir l'obligation pour les transporteurs commerciaux, y compris toute compagnie de transport ou tout propriétaire ou exploitant d'un quelconque moyen de transport, de vérifier que tous les passagers sont en possession des documents de voyage requis pour l'entrée dans l'Etat d'accueil.
- 4 Chaque Partie prend les mesures nécessaires, conformément à son droit interne, pour assortir de sanctions l'obligation énoncée au paragraphe 3 du présent article.
- 5 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour permettre, conformément à son droit interne, de refuser l'entrée de personnes impliquées dans la commission des infractions établies conformément à la présente Convention ou d'annuler leur visa.
- 6 Les Parties renforcent la coopération entre leurs services de contrôle aux frontières, notamment par l'établissement et le maintien de voies de communication directes.

Article 8 – Sécurité et contrôle des documents

Chaque Partie prend les mesures nécessaires :

- a pour faire en sorte que les documents de voyage ou d'identité qu'elle délivre soient d'une qualité telle qu'on ne puisse facilement en faire un usage improprie ni les falsifier ou les modifier, les reproduire ou les délivrer illicitement ; et

- b To ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the Party and to prevent their unlawful creation and issuance.

Article 9 – Legitimacy and validity of documents

At the request of another Party, a Party shall, in accordance with its internal law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for trafficking in human beings.

Chapter III – Measures to protect and promote the rights of victims, guaranteeing gender equality

Article 10 – Identification of the victims

- 1 Each Party shall provide its competent authorities with persons who are trained and qualified in preventing and combating trafficking in human beings, in identifying and helping victims, including children, and shall ensure that the different authorities collaborate with each other as well as with relevant support organisations, so that victims can be identified in a procedure duly taking into account the special situation of women and child victims and, in appropriate cases, issued with residence permits under the conditions provided for in Article 14 of the present Convention.
- 2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to identify victims as appropriate in collaboration with other Parties and relevant support organisations. Each Party shall ensure that, if the competent authorities have reasonable grounds to believe that a person has been victim of trafficking in human beings, that person shall not be removed from its territory until the identification process as victim of an offence provided for in Article 18 of this Convention has been completed by the competent authorities and shall likewise ensure that that person receives the assistance provided for in Article 12, paragraphs 1 and 2.
- 3 When the age of the victim is uncertain and there are reasons to believe that the victim is a child, he or she shall be presumed to be a child and shall be accorded special protection measures pending verification of his/her age.
- 4 As soon as an unaccompanied child is identified as a victim, each Party shall:
 - a provide for representation of the child by a legal guardian, organisation or authority which shall act in the best interests of that child;
 - b take the necessary steps to establish his/her identity and nationality;
 - c make every effort to locate his/her family when this is in the best interests of the child.

Article 11 – Protection of private life

- 1 Each Party shall protect the private life and identity of victims. Personal data regarding them shall be stored and used in conformity with the conditions provided for by the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108).
- 2 Each Party shall adopt measures to ensure, in particular, that the identity, or details allowing the identification, of a child victim of trafficking are not made publicly known, through the

- b pour assurer l'intégrité et la sécurité des documents de voyage ou d'identité délivrés par elle ou en son nom et pour empêcher qu'ils ne soient créés et délivrés illicitement.

Article 9 – Légitimité et validité des documents

A la demande d'une autre Partie, une Partie vérifie, conformément à son droit interne et dans un délai raisonnable, la légimité et la validité des documents de voyage ou d'identité délivrés ou censés avoir été délivrés en son nom et dont on soupçonne qu'ils sont utilisés pour la traite des êtres humains.

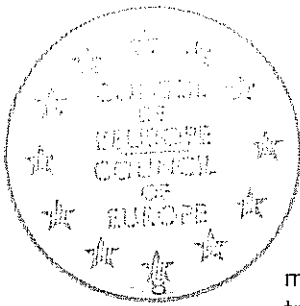
Chapitre III – Mesures visant à protéger et promouvoir les droits des victimes, en garantissant l'égalité entre les femmes et les hommes

Article 10 – Identification des victimes

- 1 Chaque Partie s'assure que ses autorités compétentes disposent de personnes formées et qualifiées dans la prévention et la lutte contre la traite des êtres humains et dans l'identification des victimes, notamment des enfants, et dans le soutien à ces dernières et que les différentes autorités concernées collaborent entre elles ainsi qu'avec les organisations ayant un rôle de soutien, afin de permettre d'identifier les victimes dans un processus prenant en compte la situation spécifique des femmes et des enfants victimes et, dans les cas appropriés, de délivrer des permis de séjour suivant les conditions de l'article 14 de la présente Convention.
- 2 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour identifier les victimes, le cas échéant, en collaboration avec d'autres Parties et avec des organisations ayant un rôle de soutien. Chaque Partie s'assure que, si les autorités compétentes estiment qu'il existe des motifs raisonnables de croire qu'une personne a été victime de la traite des êtres humains, elle ne soit pas éloignée de son territoire jusqu'à la fin du processus d'identification en tant que victime de l'infraction prévue à l'article 18 de la présente Convention par les autorités compétentes et bénéficie de l'assistance prévue à l'article 12, paragraphes 1 et 2.
- 3 En cas d'incertitude sur l'âge de la victime et lorsqu'il existe des raisons de croire qu'elle est un enfant, elle est présumée être un enfant et il lui est accordé des mesures de protection spécifiques dans l'attente que son âge soit vérifié.
- 4 Dès qu'un enfant est identifié en tant que victime et qu'il est non accompagné, chaque Partie :
 - a prévoit sa représentation par le biais de la tutelle légale, d'une organisation ou d'une autorité chargée d'agir conformément à son intérêt supérieur ;
 - b prend les mesures nécessaires pour établir son identité et sa nationalité ;
 - c déploie tous les efforts pour retrouver sa famille lorsque cela est dans son intérêt supérieur.

Article 11 – Protection de la vie privée

- 1 Chaque Partie protège la vie privée et l'identité des victimes. Les données à caractère personnel les concernant sont enregistrées et utilisées dans les conditions prévues par la Convention pour la protection des personnes à l'égard du traitement automatisé des données à caractère personnel (STE n° 108).
- 2 En particulier, chaque Partie adopte des mesures afin d'assurer que l'identité, ou les éléments permettant l'identification, d'un enfant victime de la traite ne soient pas rendus publics, que ce

media or by any other means, except, in exceptional circumstances, in order to facilitate the tracing of family members or otherwise secure the well-being and protection of the child.

- 3 Each Party shall consider adopting, in accordance with Article 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as interpreted by the European Court of Human Rights, measures aimed at encouraging the media to protect the private life and identity of victims through self-regulation or through regulatory or co-regulatory measures.

Article 12 – Assistance to victims

- 1 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to assist victims in their physical, psychological and social recovery. Such assistance shall include at least:
 - a standards of living capable of ensuring their subsistence, through such measures as: appropriate and secure accommodation, psychological and material assistance;
 - b access to emergency medical treatment;
 - c translation and interpretation services, when appropriate;
 - d counselling and information, in particular as regards their legal rights and the services available to them, in a language that they can understand;
 - e assistance to enable their rights and interests to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders;
 - f access to education for children.
- 2 Each Party shall take due account of the victim's safety and protection needs.
- 3 In addition, each Party shall provide necessary medical or other assistance to victims lawfully resident within its territory who do not have adequate resources and need such help.
- 4 Each Party shall adopt the rules under which victims lawfully resident within its territory shall be authorised to have access to the labour market, to vocational training and education.
- 5 Each Party shall take measures, where appropriate and under the conditions provided for by its internal law, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations or other elements of civil society engaged in assistance to victims.
- 6 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure that assistance to a victim is not made conditional on his or her willingness to act as a witness.
- 7 For the implementation of the provisions set out in this article, each Party shall ensure that services are provided on a consensual and informed basis, taking due account of the special needs of persons in a vulnerable position and the rights of children in terms of accommodation, education and appropriate health care.

Article 13 – Recovery and reflection period

- 1 Each Party shall provide in its internal law a recovery and reflection period of at least 30 days, when there are reasonable grounds to believe that the person concerned is a victim. Such a

soit par les médias ou par d'autres moyens, sauf circonstances exceptionnelles afin de permettre de retrouver des membres de la famille de l'enfant ou d'assurer autrement son bien-être et sa protection.

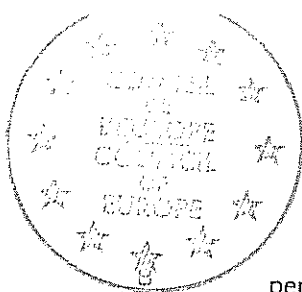
- 3 Chaque Partie envisage de prendre, dans le respect de l'article 10 de la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales tel qu'interprété par la Cour européenne des Droits de l'Homme, des mesures en vue d'encourager les médias à sauvegarder la vie privée et l'identité des victimes, à travers l'autorégulation ou par le biais de mesures de régulation ou de co-régulation.

Article 12 – Assistance aux victimes

- 1 Chaque Partie prend les mesures législatives ou autres nécessaires pour assister les victimes dans leur rétablissement physique, psychologique et social. Une telle assistance comprend au minimum :
 - a des conditions de vie susceptibles d'assurer leur subsistance, par des mesures telles qu'un hébergement convenable et sûr, une assistance psychologique et matérielle ;
 - b l'accès aux soins médicaux d'urgence ;
 - c une aide en matière de traduction et d'interprétation, le cas échéant ;
 - d des conseils et des informations, concernant notamment les droits que la loi leur reconnaît, ainsi que les services mis à leur disposition, dans une langue qu'elles peuvent comprendre ;
 - e une assistance pour faire en sorte que leurs droits et intérêts soient présentés et pris en compte aux étapes appropriées de la procédure pénale engagée contre les auteurs d'infractions ;
 - f l'accès à l'éducation pour les enfants.
- 2 Chaque Partie tient dûment compte des besoins en matière de sécurité et de protection des victimes.
- 3 En outre, chaque Partie fournit l'assistance médicale nécessaire ou tout autre type d'assistance aux victimes résidant légalement sur son territoire qui ne disposent pas de ressources adéquates et en ont besoin.
- 4 Chaque Partie adopte les règles par lesquelles les victimes résidant légalement sur son territoire sont autorisées à accéder au marché du travail, à la formation professionnelle et à l'enseignement.
- 5 Chaque Partie prend des mesures, le cas échéant et aux conditions prévues par son droit interne, afin de coopérer avec les organisations non gouvernementales, d'autres organisations compétentes ou d'autres éléments de la société civile, engagés dans l'assistance aux victimes.
- 6 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour s'assurer que l'assistance à une victime n'est pas subordonnée à sa volonté de témoigner.
- 7 Pour la mise en œuvre des dispositions prévues au présent article, chaque Partie s'assure que les services sont fournis sur une base consensuelle et informée, prenant dûment en compte les besoins spécifiques des personnes en situation vulnérable et les droits des enfants en matière d'hébergement, d'éducation et de soins convenables.

Article 13 – Délai de rétablissement et de réflexion

- 1 Chaque Partie prévoit dans son droit interne un délai de rétablissement et de réflexion d'au moins 30 jours lorsqu'il existe des motifs raisonnables de croire que la personne concernée est

period shall be sufficient for the person concerned to recover and escape the influence of traffickers and/or to take an informed decision on cooperating with the competent authorities. During this period it shall not be possible to enforce any expulsion order against him or her. This provision is without prejudice to the activities carried out by the competent authorities in all phases of the relevant national proceedings, and in particular when investigating and prosecuting the offences concerned. During this period, the Parties shall authorise the persons concerned to stay in their territory.

- 2 During this period, the persons referred to in paragraph 1 of this Article shall be entitled to the measures contained in Article 12, paragraphs 1 and 2.
- 3 The Parties are not bound to observe this period if grounds of public order prevent it or if it is found that victim status is being claimed improperly.

Article 14 – Residence permit

- 1 Each Party shall issue a renewable residence permit to victims, in one or other of the two following situations or in both:
 - a the competent authority considers that their stay is necessary owing to their personal situation;
 - b the competent authority considers that their stay is necessary for the purpose of their cooperation with the competent authorities in investigation or criminal proceedings.
- 2 The residence permit for child victims, when legally necessary, shall be issued in accordance with the best interests of the child and, where appropriate, renewed under the same conditions.
- 3 The non-renewal or withdrawal of a residence permit is subject to the conditions provided for by the internal law of the Party.
- 4 If a victim submits an application for another kind of residence permit, the Party concerned shall take into account that he or she holds, or has held, a residence permit in conformity with paragraph 1.
- 5 Having regard to the obligations of Parties to which Article 40 of this Convention refers, each Party shall ensure that granting of a permit according to this provision shall be without prejudice to the right to seek and enjoy asylum.

Article 15 – Compensation and legal redress

- 1 Each Party shall ensure that victims have access, as from their first contact with the competent authorities, to information on relevant judicial and administrative proceedings in a language which they can understand.
- 2 Each Party shall provide, in its internal law, for the right to legal assistance and to free legal aid for victims under the conditions provided by its internal law.
- 3 Each Party shall provide, in its internal law, for the right of victims to compensation from the perpetrators.
- 4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to guarantee compensation for victims in accordance with the conditions under its internal law, for instance through the establishment of a fund for victim compensation or measures or programmes

une victime. Ce délai doit être d'une durée suffisante pour que la personne concernée puisse se rétablir et échapper à l'influence des trafiquants et/ou prenne, en connaissance de cause, une décision quant à sa coopération avec les autorités compétentes. Pendant ce délai, aucune mesure d'éloignement ne peut être exécutée à son égard. Cette disposition est sans préjudice des activités réalisées par les autorités compétentes dans chacune des phases de la procédure nationale applicable, en particulier pendant l'enquête et la poursuite des faits incriminés. Pendant ce délai, les Parties autorisent le séjour de la personne concernée sur leur territoire.

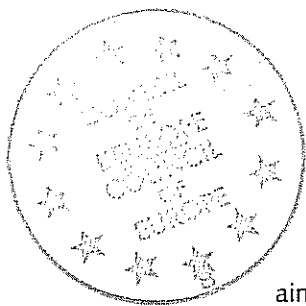
- 2 Pendant ce délai, les personnes visées au paragraphe 1 du présent article ont droit au bénéfice des mesures prévues à l'article 12, paragraphes 1 et 2.
- 3 Les Parties ne sont pas tenues au respect de ce délai pour des motifs d'ordre public, ou lorsqu'il apparaît que la qualité de victime est invoquée indûment.

Article 14 – Permis de séjour

- 1 Chaque Partie délivre un permis de séjour renouvelable aux victimes, soit dans l'une des deux hypothèses suivantes, soit dans les deux :
 - a l'autorité compétente estime que leur séjour s'avère nécessaire en raison de leur situation personnelle ;
 - b l'autorité compétente estime que leur séjour s'avère nécessaire en raison de leur coopération avec les autorités compétentes aux fins d'une enquête ou d'une procédure pénale.
- 2 Lorsqu'il est juridiquement nécessaire, le permis de séjour des enfants victimes est délivré conformément à leur intérêt supérieur et, le cas échéant, renouvelé dans les mêmes conditions.
- 3 Le non-renouvellement ou le retrait d'un permis de séjour est soumis aux conditions prévues par le droit interne de la Partie.
- 4 Si une victime dépose une demande de titre de séjour d'une autre catégorie, la Partie concernée tient compte du fait que la victime a bénéficié ou bénéficie d'un permis de séjour en vertu du paragraphe 1.
- 5 Eu égard aux obligations des Parties visées à l'article 40 de la présente Convention, chaque Partie s'assure que la délivrance d'un permis, conformément à la présente disposition, est sans préjudice du droit de chercher l'asile et d'en bénéficier.

Article 15 – Indemnisation et recours

- 1 Chaque Partie garantit aux victimes, dès leur premier contact avec les autorités compétentes, l'accès aux informations sur les procédures judiciaires et administratives pertinentes dans une langue qu'elles peuvent comprendre.
- 2 Chaque Partie prévoit, dans son droit interne, le droit à l'assistance d'un défenseur et à une assistance juridique gratuite pour les victimes, selon les conditions prévues par son droit interne.
- 3 Chaque Partie prévoit, dans son droit interne, le droit pour les victimes à être indemnisées par les auteurs d'infractions.
- 4 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour faire en sorte que l'indemnisation des victimes soit garantie, dans les conditions prévues dans son droit interne, par exemple par l'établissement d'un fonds pour l'indemnisation des victimes ou d'autres

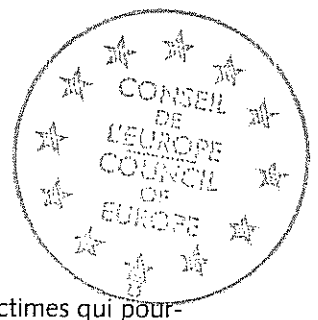
aimed at social assistance and social integration of victims, which could be funded by the assets resulting from the application of measures provided in Article 23.

Article 16 – Repatriation and return of victims

- 1 The Party of which a victim is a national or in which that person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall, with due regard for his or her rights, safety and dignity, facilitate and accept, his or her return without undue or unreasonable delay.
- 2 When a Party returns a victim to another State, such return shall be with due regard for the rights, safety and dignity of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim, and shall preferably be voluntary.
- 3 At the request of a receiving Party, a requested Party shall verify whether a person is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving Party.
- 4 In order to facilitate the return of a victim who is without proper documentation, the Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall agree to issue, at the request of the receiving Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.
- 5 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to establish repatriation programmes, involving relevant national or international institutions and non governmental organisations. These programmes aim at avoiding re-victimisation. Each Party should make its best effort to favour the reintegration of victims into the society of the State of return, including reintegration into the education system and the labour market, in particular through the acquisition and improvement of their professional skills. With regard to children, these programmes should include enjoyment of the right to education and measures to secure adequate care or receipt by the family or appropriate care structures.
- 6 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to make available to victims, where appropriate in co-operation with any other Party concerned, contact information of structures that can assist them in the country where they are returned or repatriated, such as law enforcement offices, non-governmental organisations, legal professions able to provide counselling and social welfare agencies.
- 7 Child victims shall not be returned to a State, if there is indication, following a risk and security assessment, that such return would not be in the best interests of the child.

Article 17 – Gender equality

Each Party shall, in applying measures referred to in this chapter, aim to promote gender equality and use gender mainstreaming in the development, implementation and assessment of the measures.

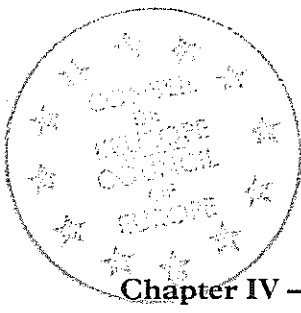
mesures ou programmes destinés à l'assistance et l'intégration sociales des victimes qui pourraient être financés par les avoirs provenant de l'application des mesures prévues à l'article 23.

Article 16 – Rapatriement et retour des victimes

- 1 La Partie dont une victime est ressortissante ou dans laquelle elle avait le droit de résider à titre permanent au moment de son entrée sur le territoire de la Partie d'accueil facilite et accepte, en tenant dûment compte des droits, de la sécurité et de la dignité de cette personne, le retour de celle-ci sans retard injustifié ou déraisonnable.
- 2 Lorsqu'une Partie renvoie une victime dans un autre Etat, ce retour est assuré compte dûment tenu des droits, de la sécurité et de la dignité de la personne et de l'état de toute procédure judiciaire liée au fait qu'elle est une victime et est de préférence volontaire.
- 3 A la demande d'une Partie d'accueil, une Partie requise vérifie si une personne est son ressortissant ou avait le droit de résider à titre permanent sur son territoire au moment de son entrée sur le territoire de la Partie d'accueil.
- 4 Afin de faciliter le retour d'une victime qui ne possède pas les documents requis, la Partie dont cette personne est ressortissante ou dans laquelle elle avait le droit de résider à titre permanent au moment de son entrée sur le territoire de la Partie d'accueil accepte de délivrer, à la demande de la Partie d'accueil, les documents de voyage ou toute autre autorisation nécessaire pour permettre à la personne de se rendre et d'être réadmise sur son territoire.
- 5 Chaque Partie prend les mesures législatives ou autres nécessaires pour mettre en place des programmes de rapatriement avec la participation des institutions nationales ou internationales et des organisations non gouvernementales concernées. Ces programmes visent à éviter la re-victimisation. Chaque Partie devrait déployer tous les efforts pour favoriser la réinsertion des victimes dans la société de l'Etat de retour, y compris la réinsertion dans le système éducatif et le marché du travail, notamment par l'acquisition et l'amélioration de compétences professionnelles. En ce qui concerne les enfants, ces programmes devraient inclure la jouissance du droit à l'éducation, ainsi que des mesures visant à leur assurer le bénéfice d'une prise en charge ou d'un accueil adéquats par leur famille ou des structures d'accueil appropriées.
- 6 Chaque Partie prend les mesures législatives ou autres nécessaires pour mettre à la disposition des victimes, le cas échéant en collaboration avec toute Partie concernée, des renseignements sur les instances susceptibles de les aider dans le pays où ces victimes sont retournées ou rapatriées, telles que les services de détection et de répression, les organisations non gouvernementales, les professions juridiques susceptibles de leur donner des conseils et les organismes sociaux.
- 7 Les enfants victimes ne sont pas rapatriés dans un Etat, si, à la suite d'une évaluation portant sur les risques et la sécurité, il apparaît que le retour n'est pas dans l'intérêt supérieur de l'enfant.

Article 17 – Egalité entre les femmes et les hommes

Lorsqu'elle applique les mesures prévues au présent chapitre, chaque Partie vise à promouvoir l'égalité entre les femmes et les hommes et a recours à l'approche intégrée de l'égalité dans le développement, la mise en œuvre et l'évaluation de ces mesures.

Chapter IV – Substantive criminal law

Article 18 – Criminalisation of trafficking in human beings

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct contained in article 4 of this Convention, when committed intentionally.

Article 19 – Criminalisation of the use of services of a victim

Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its internal law, the use of services which are the object of exploitation as referred to in Article 4 paragraph a of this Convention, with the knowledge that the person is a victim of trafficking in human beings.

Article 20 – Criminalisation of acts relating to travel or identity documents

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the following conducts, when committed intentionally and for the purpose of enabling the trafficking in human beings:

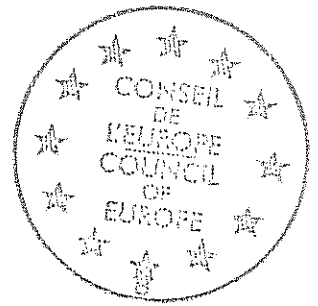
- a forging a travel or identity document;
- b procuring or providing such a document;
- c retaining, removing, concealing, damaging or destroying a travel or identity document of another person.

Article 21 – Attempt and aiding or abetting

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with Articles 18 and 20 of the present Convention.
- 2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, an attempt to commit the offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention.

Article 22 – Corporate liability

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that a legal person can be held liable for a criminal offence established in accordance with this Convention, committed for its benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:
 - a a power of representation of the legal person;
 - b an authority to take decisions on behalf of the legal person;
 - c an authority to exercise control within the legal person.
- 2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the measures necessary to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of a

Chapitre IV – Droit pénal matériel

Article 18 – Incrimination de la traite des êtres humains

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres nécessaires pour conférer le caractère d'infraction pénale aux actes énoncés à l'article 4 de la présente Convention, lorsqu'ils ont été commis intentionnellement.

Article 19 – Incrimination de l'utilisation des services d'une victime

Chaque Partie envisage d'adopter les mesures législatives et autres nécessaires pour conférer le caractère d'infraction pénale, conformément à son droit interne, au fait d'utiliser les services qui font l'objet de l'exploitation visée à l'article 4 paragraphe a de la présente Convention, en sachant que la personne concernée est victime de la traite d'êtres humains.

Article 20 – Incrimination des actes relatifs aux documents de voyage ou d'identité

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres nécessaires pour conférer le caractère d'infraction pénale, aux actes ci-après lorsqu'ils ont été commis intentionnellement afin de permettre la traite des êtres humains :

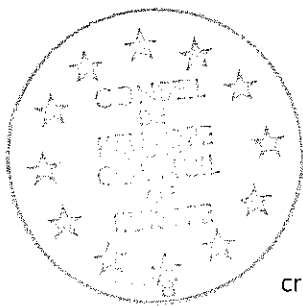
- a fabriquer un document de voyage ou d'identité frauduleux ;
- b procurer ou de fournir un tel document ;
- c retenir, soustraire, altérer, endommager ou détruire un document de voyage ou d'identité d'une autre personne.

Article 21 – Complicité et tentative

- 1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale toute complicité lorsqu'elle est commise intentionnellement en vue de la perpétration d'une des infractions établies en application des articles 18 et 20 de la présente Convention.
- 2 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, toute tentative intentionnelle de commettre l'une des infractions établies en application des articles 18 et 20, paragraphe a, de la présente Convention.

Article 22 – Responsabilité des personnes morales

- 1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour faire en sorte que les personnes morales puissent être tenues pour responsables des infractions établies en application de la présente Convention, lorsqu'elles sont commises pour leur compte par toute personne physique, agissant soit individuellement, soit en tant que membre d'un organe de la personne morale, qui exerce un pouvoir de direction en son sein, sur les bases suivantes :
 - a un pouvoir de représentation de la personne morale ;
 - b une autorité pour prendre des décisions au nom de la personne morale ;
 - c une autorité pour exercer un contrôle au sein de la personne morale.
- 2 Outre les cas déjà prévus au paragraphe 1, chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour s'assurer qu'une personne morale puisse être tenue pour responsable lorsque l'absence de surveillance ou de contrôle de la part d'une personne physique mentionnée au paragraphe 1 a

criminal offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

- 3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.
- 4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 23 – Sanctions and measures

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the criminal offences established in accordance with Articles 18 to 21 are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions. These sanctions shall include, for criminal offences established in accordance with Article 18 when committed by natural persons, penalties involving deprivation of liberty which can give rise to extradition.
- 2 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 22 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions or measures, including monetary sanctions.
- 3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate or otherwise deprive the instrumentalities and proceeds of criminal offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention, or property the value of which corresponds to such proceeds.
- 4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable the temporary or permanent closure of any establishment which was used to carry out trafficking in human beings, without prejudice to the rights of bona fide third parties or to deny the perpetrator, temporary or permanently, the exercise of the activity in the course of which this offence was committed.

Article 24 – Aggravating circumstances

Each Party shall ensure that the following circumstances are regarded as aggravating circumstances in the determination of the penalty for offences established in accordance with Article 18 of this Convention :

- a the offence deliberately or by gross negligence endangered the life of the victim ;
- b the offence was committed against a child ;
- c the offence was committed by a public official in the performance of her/his duties ;
- d the offence was committed within the framework of a criminal organisation.

Article 25 – Previous convictions

Each Party shall adopt such legislative and other measures providing for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to offences established in accordance with this Convention when determining the penalty.

rendu possible la commission d'une infraction établie conformément à la présente Convention pour le compte de ladite personne morale par une personne physique agissant sous son autorité.

- 3 Selon les principes juridiques de la Partie, la responsabilité d'une personne morale peut être pénale, civile ou administrative.
- 4 Cette responsabilité est établie sans préjudice de la responsabilité pénale des personnes physiques ayant commis l'infraction.

Article 23 – Sanctions et mesures

- 1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour faire en sorte que les infractions pénales établies en application des articles 18 à 21 soient passibles de sanctions effectives, proportionnées et dissuasives. Celles-ci incluent, pour les infractions établies conformément à l'article 18 lorsqu'elles sont commises par des personnes physiques, des sanctions privatives de liberté pouvant donner lieu à l'extradition.
- 2 Chaque Partie veille à ce que les personnes morales tenues pour responsables en application de l'article 22 fassent l'objet de sanctions ou mesures pénales ou non pénales effectives, proportionnées et dissuasives, y compris des sanctions pécuniaires.
- 3 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour lui permettre de confisquer ou de priver autrement des instruments et des produits des infractions pénales établies en vertu des articles 18 et 20, paragraphe a, de la présente Convention, ou des biens dont la valeur correspond à ces produits.
- 4 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres qui se révèlent nécessaires pour permettre la fermeture temporaire ou définitive de tout établissement utilisé pour commettre la traite des êtres humains, sans préjudice des droits des tiers de bonne foi, ou pour interdire à l'auteur de cet infraction, à titre temporaire ou définitif, l'exercice de l'activité à l'occasion de laquelle celle-ci a été commise.

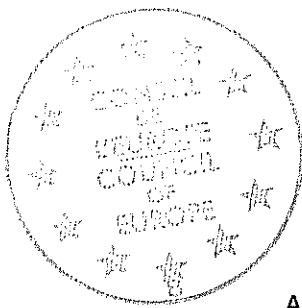
Article 24 – Circonstances aggravantes

Chaque Partie fait en sorte que les circonstances suivantes soient considérées comme des circonstances aggravantes dans la détermination de la sanction appliquée aux infractions établies conformément à l'article 18 de la présente Convention :

- a l'infraction a mis en danger la vie de la victime délibérément ou par négligence grave ;
- b l'infraction a été commise à l'encontre d'un enfant ;
- c l'infraction a été commise par un agent public dans l'exercice de ses fonctions ;
- d l'infraction a été commise dans le cadre d'une organisation criminelle.

Article 25 – Condamnations antérieures

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres pour prévoir la possibilité de prendre en compte, dans le cadre de l'appréciation de la peine, les condamnations définitives prononcées dans une autre Partie pour des infractions établies conformément à la présente Convention.

Article 26 – Non-punishment provision

Each Party shall, in accordance with the basic principles of its legal system, provide for the possibility of not imposing penalties on victims for their involvement in unlawful activities, to the extent that they have been compelled to do so.

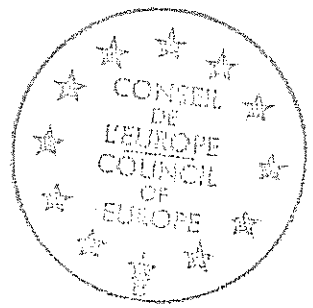
Chapter V – Investigation, prosecution and procedural law

Article 27 – *Ex parte* and *ex officio* applications

- 1 Each Party shall ensure that investigations into or prosecution of offences established in accordance with this Convention shall not be dependent upon the report or accusation made by a victim, at least when the offence was committed in whole or in part on its territory.
- 2 Each Party shall ensure that victims of an offence in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence. The competent authority to which the complaint is made, insofar as it does not itself have competence in this respect, shall transmit it without delay to the competent authority of the Party in the territory in which the offence was committed. The complaint shall be dealt with in accordance with the internal law of the Party in which the offence was committed.
- 3 Each Party shall ensure, by means of legislative or other measures, in accordance with the conditions provided for by its internal law, to any group, foundation, association or non-governmental organisations which aims at fighting trafficking in human beings or protection of human rights, the possibility to assist and/or support the victim with his or her consent during criminal proceedings concerning the offence established in accordance with Article 18 of this Convention.

Article 28 – Protection of victims, witnesses and collaborators with the judicial authorities

- 1 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide effective and appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for:
 - a victims;
 - b as appropriate, those who report the criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention or otherwise co-operate with the investigating or prosecuting authorities;
 - c witnesses who give testimony concerning criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention;
 - d when necessary, members of the family of persons referred to in subparagraphs a and c.
- 2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure and to offer various kinds of protection. This may include physical protection, relocation, identity change and assistance in obtaining jobs.
- 3 A child victim shall be afforded special protection measures taking into account the best interests of the child.

Article 26 – Disposition de non-sanction

Chaque Partie prévoit, conformément aux principes fondamentaux de son système juridique, la possibilité de ne pas imposer de sanctions aux victimes pour avoir pris part à des activités illicites lorsqu'elles y ont été contraintes.

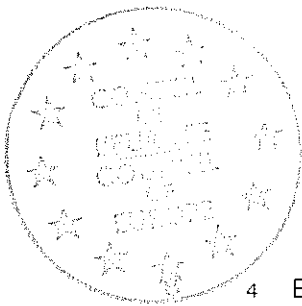
Chapitre V – Enquêtes, poursuites et droit procédural

Article 27 – Requêtes *ex parte* et *ex officio*

- 1 Chaque Partie s'assure que les enquêtes ou les poursuites concernant les infractions établies conformément à la présente Convention ne soient pas subordonnées à la déclaration ou à l'accusation émanant d'une victime, du moins quand l'infraction a été commise, en tout ou en partie, sur son territoire.
- 2 Chaque Partie veille à ce que les victimes d'une infraction commise sur le territoire d'une Partie autre que celle dans laquelle elles résident puissent porter plainte auprès des autorités compétentes de leur Etat de résidence. L'autorité compétente auprès de laquelle la plainte a été déposée, dans la mesure où elle n'exerce pas elle-même sa compétence à cet égard, la transmet sans délai à l'autorité compétente de la Partie sur le territoire de laquelle l'infraction a été commise. Cette plainte est traitée selon le droit interne de la Partie où l'infraction a été commise.
- 3 Chaque Partie assure, au moyen de mesures législatives ou autres, aux conditions prévues par son droit interne, aux groupes, fondations, associations ou organisations non gouvernementales qui ont pour objectif de lutter contre la traite des êtres humains ou de protéger les droits de la personne humaine, la possibilité d'assister et/ou de soutenir la victime qui y consent au cours des procédures pénales concernant l'infraction établie conformément à l'article 18 de la présente Convention.

Article 28 – Protection des victimes, témoins et personnes collaborant avec les autorités judiciaires

- 1 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour assurer une protection effective et appropriée face aux représailles ou intimidations possibles, notamment au cours des enquêtes et des poursuites à l'encontre des auteurs ou après celles-ci, au profit:
 - a des victimes;
 - b lorsque cela est approprié, des personnes qui fournissent des informations concernant des infractions pénales établies en vertu de l'article 18 la présente Convention ou qui collaborent d'une autre manière avec les autorités chargées des investigations ou des poursuites;
 - c des témoins qui font une déposition concernant des infractions pénales établies en vertu de l'article 18 de la présente Convention;
 - d si nécessaire, des membres de la famille des personnes visées aux alinéas a et c.
- 2 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour assurer et pour offrir divers types de protection. De telles mesures peuvent inclure la protection physique, l'attribution d'un nouveau lieu de résidence, le changement d'identité et l'aide dans l'obtention d'un emploi.
- 3 Tout enfant bénéficie de mesures de protection spéciales prenant en compte son intérêt supérieur.

- 4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide, when necessary, appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for members of groups, foundations, associations or non-governmental organisations which carry out the activities set out in Article 27, paragraph 3.
- 5 Each Party shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the implementation of this article.

Article 29 – Specialised authorities and co-ordinating bodies

- 1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that persons or entities are specialised in the fight against trafficking and the protection of victims. Such persons or entities shall have the necessary independence in accordance with the fundamental principles of the legal system of the Party, in order for them to be able to carry out their functions effectively and free from any undue pressure. Such persons or the staffs of such entities shall have adequate training and financial resources for their tasks.
- 2 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure co-ordination of the policies and actions of their governments' departments and other public agencies against trafficking in human beings, where appropriate, through setting up co-ordinating bodies.
- 3 Each Party shall provide or strengthen training for relevant officials in the prevention of and fight against trafficking in human beings, including Human Rights training. The training may be agency-specific and shall, as appropriate, focus on: methods used in preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers.
- 4 Each Party shall consider appointing National Rapporteurs or other mechanisms for monitoring the anti-trafficking activities of State institutions and the implementation of national legislation requirements.

Article 30 – Court proceedings

In accordance with the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, in particular Article 6, each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure in the course of judicial proceedings:

- a the protection of victims' private life and, where appropriate, identity;
- b victims' safety and protection from intimidation,

in accordance with the conditions under its internal law and, in the case of child victims, by taking special care of children's needs and ensuring their right to special protection measures.

Article 31 – Jurisdiction

- 1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:
 - a in its territory; or

- 4 Chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour assurer, si nécessaire, une protection appropriée face aux représailles ou intimidations possibles, notamment au cours des enquêtes et des poursuites à l'encontre des auteurs ou après celles-ci, aux membres des groupes, fondations, associations ou organisations non gouvernementales qui exercent une ou plusieurs des activités énoncées à l'article 27, paragraphe 3.
- 5 Chaque Partie envisage la conclusion d'accords ou d'arrangements avec d'autres Etats afin de mettre en œuvre le présent article.

Article 29 – Autorités spécialisées et instances de coordination

- 1 Chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour que des personnes ou des entités soient spécialisées dans la lutte contre la traite des êtres humains et dans la protection des victimes. Ces personnes ou entités disposent de l'indépendance nécessaire, dans le cadre des principes fondamentaux du système juridique de cette Partie, pour pouvoir exercer leurs fonctions efficacement et sont libres de toute pression illicite. Lesdites personnes ou le personnel desdites entités doivent disposer d'une formation et des ressources financières adaptées aux fonctions qu'ils exercent.
- 2 Chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour assurer la coordination de la politique et de l'action des services de son administration et des autres organismes publics luttant contre la traite des êtres humains, le cas échéant en mettant sur pied des instances de coordination.
- 3 Chaque Partie dispense ou renforce la formation des agents responsables de la prévention et de la lutte contre la traite des êtres humains, y compris la formation aux Droits de la personne humaine. Cette formation peut être adaptée aux différents services et est axée, le cas échéant, sur les méthodes utilisées pour empêcher la traite, en poursuivre les auteurs et protéger les droits des victimes, y compris la protection des victimes contre les trafiquants.
- 4 Chaque Partie envisage de nommer des Rapporteurs Nationaux ou d'autres mécanismes chargés du suivi des activités de lutte contre la traite menées par les institutions de l'Etat et de la mise en œuvre des obligations prévues par la législation nationale.

Article 30 – Procédures judiciaires

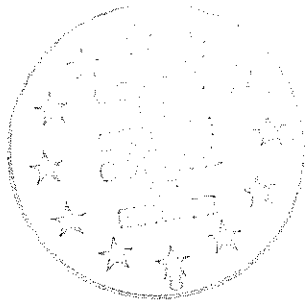
Dans le respect de la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, notamment son article 6, chaque Partie adopte les mesures législatives ou autres nécessaires pour garantir au cours de la procédure judiciaire :

- a la protection de la vie privée des victimes et, lorsqu'il y a lieu, de leur identité ;
- b la sécurité des victimes et leur protection contre l'intimidation,

selon les conditions prévues par son droit interne et, lorsqu'il s'agit d'enfants victimes, en ayant égard tout particulièrement aux besoins des enfants et en garantissant leur droit à des mesures de protection spécifiques.

Article 31 – Compétence

- 1 Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour établir sa compétence à l'égard de toute infraction pénale établie conformément à la présente Convention, lorsque l'infraction est commise :
 - a sur son territoire ; ou

- b on board a ship flying the flag of that Party; or
 - c on board an aircraft registered under the laws of that Party; or
 - d by one of its nationals or by a stateless person who has his or her habitual residence in its territory, if the offence is punishable under criminal law where it was committed or if the offence is committed outside the territorial jurisdiction of any State;
 - e against one of its nationals.
- 2 Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1 (d) and (e) of this article or any part thereof.
- 3 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over the offences referred to in this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him/her to another Party, solely on the basis of his/her nationality, after a request for extradition.
- 4 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.
- 5 Without prejudice to the general norms of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with internal law.

Chapter VI – International co-operation and co-operation with civil society

Article 32 – General principles and measures for international co-operation

The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through application of relevant applicable international and regional instruments, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

- preventing and combating trafficking in human beings;
- protecting and providing assistance to victims;
- investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention.

Article 33 – Measures relating to endangered or missing persons

- 1 When a Party, on the basis of the information at its disposal has reasonable grounds to believe that the life, the freedom or the physical integrity of a person referred to in Article 28, paragraph 1, is in immediate danger on the territory of another Party, the Party that has the information shall, in such a case of emergency, transmit it without delay to the latter so as to take the appropriate protection measures.
- 2 The Parties to this Convention may consider reinforcing their co-operation in the search for missing people, in particular for missing children, if the information available leads them to believe that she/he is a victim of trafficking in human beings. To this end, the Parties may conclude bilateral or multilateral treaties with each other.

- b à bord d'un navire battant pavillon de cette Partie ; ou
 - c à bord d'un aéronef immatriculé selon les lois de cette Partie ; ou
 - d par un de ses ressortissants, ou par un apatride ayant sa résidence habituelle sur son territoire, si l'infraction est punissable pénalement là où elle a été commise ou si elle ne relève de la compétence territoriale d'aucun Etat ;
 - e à l'encontre de l'un de ses ressortissants.
- 2 Chaque Partie peut, au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, dans une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, préciser qu'il se réserve le droit de ne pas appliquer, ou de n'appliquer que dans des cas ou conditions spécifiques, les règles de compétence définies au paragraphes 1(d) et (e) du présent article ou dans une partie quelconque de ces paragraphes.
- 3 Chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour établir sa compétence à l'égard de toute infraction visées par la présente Convention, lorsque l'auteur présumé de l'infraction est présent sur son territoire et ne peut être extradé vers une autre Partie au seul titre de sa nationalité, après une demande d'extradition.
- 4 Lorsque plusieurs Parties revendiquent leur compétence à l'égard d'une infraction présumée établie conformément à la présente Convention, les Parties concernées se concertent, lorsque cela est opportun, afin de déterminer la mieux à même d'exercer les poursuites.
- 5 Sans préjudice des règles générales de droit international, la présente Convention n'exclut aucune compétence pénale exercée par une Partie conformément à son droit interne.

Chapitre VI – Coopération internationale et coopération avec la société civile

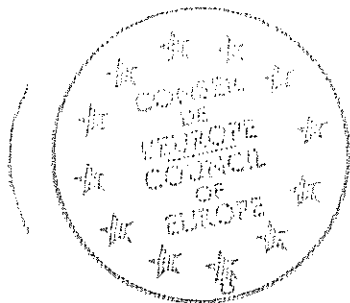
Article 32 – Principes généraux et mesures de coopération internationale

Les Parties coopèrent, conformément aux dispositions de la présente Convention, en application des instruments internationaux et régionaux pertinents applicables, des arrangements reposant sur des législations uniformes ou réciproques et de leur droit interne, dans la mesure la plus large possible aux fins :

- de prévenir et de combattre la traite des êtres humains ;
- de protéger et d'assister les victimes ;
- de mener des investigations ou des procédures concernant les infractions pénales établies conformément à la présente Convention.

Article 33 – Mesures relatives aux personnes menacées ou disparues

- 1 Si une Partie, sur la foi d'informations dont elle dispose, a des motifs raisonnables de croire que la vie, la liberté ou l'intégrité physique d'une personne visée à l'article 28, paragraphe 1, est en danger immédiat sur le territoire d'une autre Partie, elle doit, dans un tel cas d'urgence, les transmettre sans délai à cette autre Partie afin qu'elle prenne les mesures de protection appropriées.
- 2 Les Parties à la présente Convention peuvent envisager de renforcer leur coopération dans la recherche des personnes disparues, en particulier des enfants, si des informations disponibles peuvent laisser penser qu'elles sont victimes de la traite des êtres humains. A cette fin, Les Parties peuvent conclure entre elles des traités bilatéraux ou multilatéraux.

Article 34 – Information

- 1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the final result of the action taken under this chapter. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.
- 2 A Party may, within the limits of its internal law, without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.
- 3 Prior to providing such information, the providing Party may request that it be kept confidential or used subject to conditions. If the receiving Party cannot comply with such request, it shall notify the providing Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. If the receiving Party accepts the information subject to the conditions, it shall be bound by them.
- 4 All information requested concerning Articles 13, 14 and 16, necessary to provide the rights conferred by these Articles, shall be transmitted at the request of the Party concerned without delay with due respect to Article 11 of the present Convention.

Article 35 – Co-operation with civil society

Each Party shall encourage state authorities and public officials, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations and members of civil society, in establishing strategic partnerships with the aim of achieving the purpose of this Convention.

Chapter VII – Monitoring mechanism

Article 36 – Group of experts on action against trafficking in human beings

- 1 The Group of experts on action against trafficking in human beings (hereinafter referred to as "GRETA"), shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.
- 2 GRETA shall be composed of a minimum of 10 members and a maximum of 15 members, taking into account a gender and geographical balance, as well as a multidisciplinary expertise. They shall be elected by the Committee of the Parties for a term of office of 4 years, renewable once, chosen from amongst nationals of the States Parties to this Convention.
- 3 The election of the members of GRETA shall be based on the following principles:
 - a they shall be chosen from among persons of high moral character, known for their recognised competence in the fields of Human Rights, assistance and protection of victims and of action against trafficking in human beings or having professional experience in the areas covered by this Convention;
 - b they shall sit in their individual capacity and shall be independent and impartial in the exercise of their functions and shall be available to carry out their duties in an effective manner;

Article 34 – Informations

- 1 La Partie requise informe sans délai la Partie requérante du résultat définitif concernant les mesures entreprises au titre du présent chapitre. La Partie requise informe également sans délai la Partie requérante de toutes circonstances qui rendent impossible l'exécution des mesures sollicitées ou risquent de la retarder considérablement.
- 2 Une Partie peut, dans les limites de son droit interne et en l'absence de demande préalable, communiquer à une autre Partie des informations obtenues dans le cadre de ses propres enquêtes lorsqu'elle estime que cela pourrait aider la Partie destinataire à engager ou à mener à bien des enquêtes ou des procédures au sujet d'infractions pénales établies conformément à la présente Convention, ou lorsque ces informations pourraient aboutir à une demande de coopération formulée par cette Partie au titre du présent chapitre.
- 3 Avant de communiquer de telles informations, la Partie qui les fournit peut demander qu'elles restent confidentielles ou qu'elles ne soient utilisées qu'à certaines conditions. Si la Partie destinataire ne peut faire droit à cette demande, elle doit en informer l'autre Partie, qui devra alors déterminer si les informations en question devraient néanmoins être fournies. Si la Partie destinataire accepte les informations aux conditions prescrites, elle sera liée par ces dernières.
- 4 L'ensemble des informations requises concernant les articles 13, 14 et 16 et qui sont nécessaires à l'attribution des droits qui y sont conférés par ces articles, sont transmises sans délai à la demande de la Partie concernée, dans le respect de l'article 11 de la présente Convention.

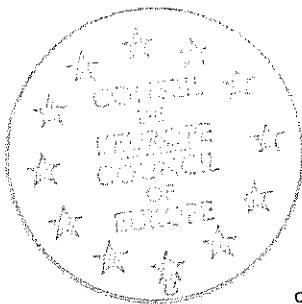
Article 35 – Coopération avec la société civile

Chaque Partie encourage les autorités de l'Etat, ainsi que les agents publics, à coopérer avec les organisations non-gouvernementales, les autres organisations pertinentes et les membres de la société civile, afin d'établir des partenariats stratégiques pour atteindre les buts de la présente Convention.

Chapitre VII – Mécanisme de suivi

Article 36 – Groupe d'experts sur la lutte contre la traite des êtres humains

- 1 Le Groupe d'experts sur la lutte contre la traite des êtres humains (ci-après dénommé «GRETA») est chargé de veiller à la mise en œuvre de la présente Convention par les Parties.
- 2 Le GRETA est composé de 10 membres au minimum et de 15 membres au maximum. La composition du GRETA tient compte d'une participation équilibrée entre les femmes et les hommes et d'une participation géographiquement équilibrée, ainsi que d'une expertise multidisciplinaire. Ses membres sont élus par le Comité des Parties pour un mandat de 4 ans, renouvelable une fois, parmi les ressortissants des Etats Parties à la présente Convention.
- 3 L'élection des membres du GRETA se fonde sur les principes suivants:
 - a ils sont choisis parmi des personnalités de haute moralité connues pour leur compétence en matière de droits de la personne humaine, assistance et protection des victimes et lutte contre la traite des êtres humains ou ayant une expérience professionnelle dans les domaines dont traite la présente Convention;
 - b ils siègent à titre individuel, sont indépendants et impartiaux dans l'exercice de leurs mandats et se rendent disponibles pour remplir leurs fonctions de manière effective;

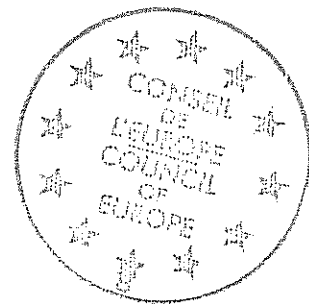
- c no two members of GRETA may be nationals of the same State;
 - d they should represent the main legal systems.
- 4 The election procedure of the members of GRETA shall be determined by the Committee of Ministers, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, within a period of one year following the entry into force of this Convention. GRETA shall adopt its own rules of procedure.

Article 37 – Committee of the Parties

- 1 The Committee of the Parties shall be composed of the representatives on the Committee of Ministers of the Council of Europe of the member States Parties to the Convention and representatives of the Parties to the Convention, which are not members of the Council of Europe.
- 2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention in order to elect the members of GRETA. It shall subsequently meet whenever one-third of the Parties, the President of GRETA or the Secretary General so requests.
- 3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 38 – Procedure

- 1 The evaluation procedure shall concern the Parties to the Convention and be divided in rounds, the length of which is determined by GRETA. At the beginning of each round GRETA shall select the specific provisions on which the evaluation procedure shall be based.
- 2 GRETA shall define the most appropriate means to carry out this evaluation. GRETA may in particular adopt a questionnaire for each evaluation round, which may serve as a basis for the evaluation of the implementation by the Parties of the present Convention. Such a questionnaire shall be addressed to all Parties. Parties shall respond to this questionnaire, as well as to any other request of information from GRETA.
- 3 GRETA may request information from civil society.
- 4 GRETA may subsidiarily organise, in co-operation with the national authorities and the "contact person" appointed by the latter, and, if necessary, with the assistance of independent national experts, country visits. During these visits, GRETA may be assisted by specialists in specific fields.
- 5 GRETA shall prepare a draft report containing its analysis concerning the implementation of the provisions on which the evaluation is based, as well as its suggestions and proposals concerning the way in which the Party concerned may deal with the problems which have been identified. The draft report shall be transmitted for comments to the Party which undergoes the evaluation. Its comments are taken into account by GRETA when establishing its report.
- 6 On this basis, GRETA shall adopt its report and conclusions concerning the measures taken by the Party concerned to implement the provisions of the present Convention. This report and conclusions shall be sent to the Party concerned and to the Committee of the Parties. The report and conclusions of GRETA shall be made public as from their adoption, together with eventual comments by the Party concerned.
- 7 Without prejudice to the procedure of paragraphs 1 to 6 of this article, the Committee of the Parties may adopt, on the basis of the report and conclusions of GRETA, recommendations

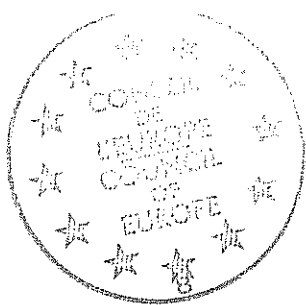
- c le GRETA ne peut comprendre plus d'un national du même Etat;
 - d ils devraient représenter les principaux systèmes juridiques.
- 4 La procédure d'élection des membres du GRETA est fixée par le Comité des Ministres, après consultation des Parties à la Convention et en avoir obtenu l'assentiment unanime, dans un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur de la présente Convention. Le GRETA adopte ses propres règles de procédure.

Article 37 – Comité des Parties

- 1 Le Comité des Parties est composé des représentants au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe des Etats membres Parties à la Convention et des représentants des Parties à la Convention qui ne sont pas membres du Conseil de l'Europe.
- 2 Le Comité des Parties est convoqué par le Secrétaire général du Conseil de l'Europe. Sa première réunion doit se tenir dans un délai d'un an suivant l'entrée en vigueur de la présente Convention afin d'élire les membres du GRETA. Il se réunira par la suite à la demande d'un tiers des Parties, du Président du GRETA ou du Secrétaire général.
- 3 Le Comité des Parties adopte ses propres règles de procédure.

Article 38 – Procédure

- 1 La procédure d'évaluation porte sur les Parties à la Convention et est divisée en cycles dont la durée est déterminée par le GRETA. Au début de chaque cycle, le GRETA sélectionne les dispositions particulières sur lesquelles va porter la procédure d'évaluation.
- 2 Le GRETA détermine les moyens les plus appropriés pour procéder à cette évaluation. Le GRETA peut, en particulier, adopter un questionnaire pour chacun des cycles qui peut servir de base à l'évaluation de la mise en oeuvre par les Parties à la présente Convention. Ce questionnaire est adressé à toutes les Parties. Les Parties répondent à ce questionnaire ainsi qu'à toute autre demande d'information du GRETA.
- 3 Le GRETA peut solliciter des informations auprès de la société civile.
- 4 Subsidiairement, le GRETA peut organiser, en coopération avec les autorités nationales et la «personne de contact» désignée par ces dernières, si nécessaire, avec l'assistance d'experts nationaux indépendants, des visites dans les pays concernés. Lors de ces visites, le GRETA peut se faire assister par des spécialistes dans des domaines spécifiques.
- 5 Le GRETA établit un projet de rapport contenant ses analyses concernant la mise en oeuvre des dispositions sur lesquelles portent la procédure d'évaluation, ainsi que ses suggestions et propositions relatives à la manière dont la Partie concernée peut traiter les problèmes identifiés. Le projet de rapport est transmis pour commentaire à la Partie faisant l'objet de l'évaluation. Ses commentaires sont pris en compte par le GRETA lorsqu'il établit son rapport.
- 6 Sur cette base, le GRETA adopte son rapport et ses conclusions concernant les mesures prises par la Partie concernée pour mettre en oeuvre les dispositions de la présente Convention. Ce rapport et ces conclusions sont envoyés à la Partie concernée et au Comité des Parties. Le rapport et les conclusions du GRETA sont rendus publics dès leur adoption avec les commentaires éventuels de la Partie concernée.
- 7 Sans préjudice de la procédure prévue aux paragraphes 1 à 6 du présent article, le Comité des Parties peut adopter, sur base du rapport et des conclusions du GRETA, des recommandations

addressed to this Party (a) concerning the measures to be taken to implement the conclusions of GRETA, if necessary setting a date for submitting information on their implementation, and (b) aiming at promoting co-operation with that Party for the proper implementation of the present Convention.

Chapter VIII – Relationship with other international instruments

Article 39 – Relationship with the Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against transnational organised crime

This Convention shall not affect the rights and obligations derived from the provisions of the Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against transnational organised crime, and is intended to enhance the protection afforded by it and develop the standards contained therein.

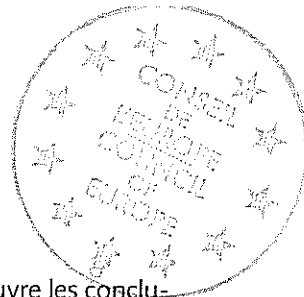
Article 40 – Relationship with other international instruments

- 1 This Convention shall not affect the rights and obligations derived from other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention and which ensure greater protection and assistance for victims of trafficking.
- 2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.
- 3 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.
- 4 Nothing in this Convention shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

Chapter IX – Amendments to the Convention

Article 41 – Amendments

- 1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43.

adressées à cette Partie (a) concernant les mesures à prendre pour mettre en œuvre les conclusions du GRETA, si nécessaire en fixant une date pour la soumission d'informations sur leur mise en œuvre et (b) ayant pour objectif de promouvoir la coopération avec cette Partie afin de mettre en œuvre la présente Convention.

Chapitre VIII – Relation avec d'autres instruments internationaux

Article 39 – Relation avec le Protocole additionnel à la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants

La présente Convention ne porte pas atteinte aux droits et obligations découlant des dispositions du Protocole additionnel à la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants. La présente Convention a pour but de renforcer la protection instaurée par le Protocole et de développer les normes qu'il énonce.

Article 40 – Relation avec d'autres instruments internationaux

- 1 La présente Convention ne porte pas atteinte aux droits et obligations découlant des dispositions d'autres instruments internationaux auxquels les Parties à cette Convention sont Parties ou le deviendront et qui contiennent des dispositions relatives aux matières régies par la présente Convention et qui assure une plus grande protection et assistance aux victimes de la traite.
- 2 Les Parties à la Convention pourront conclure entre elles des accords bilatéraux ou multilatéraux relatifs aux questions réglées par la présente Convention, aux fins de compléter ou de renforcer les dispositions de celle-ci ou pour faciliter l'application des principes qu'elle consacre.
- 3 Les Parties qui sont membres de l'Union européenne appliquent, dans leurs relations mutuelles, les règles de la Communauté et de l'Union européenne dans la mesure où il existe des règles de la Communauté ou de l'Union européenne régissant le sujet particulier concerné et applicables au cas d'espèce, sans préjudice de l'objet et du but de la présente Convention et sans préjudice de son entière application à l'égard des autres Parties.
- 4 Aucune disposition de la présente Convention n'a d'incidences sur les droits, obligations et responsabilités des Etats et des particuliers en vertu du droit international, y compris du droit international humanitaire et du droit international relatif aux droits de l'homme et en particulier, lorsqu'ils s'appliquent, de la Convention de 1951 et du Protocole de 1967 relatifs au statut des réfugiés ainsi que du principe de non-refoulement qui y est énoncé.

Chapitre IX – Amendements à la Convention

Article 41 – Amendements

- 1 Tout amendement à la présente Convention proposé par une Partie devra être communiqué au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe et être transmis par ce dernier aux Etats membres du Conseil de l'Europe, à tout autre Etat signataire, à tout Etat Partie, à la Communauté européenne et à tout Etat invité à signer la présente Convention, conformément aux dispositions de l'article 42, ainsi qu'à tout Etat qui a été invité à adhérer à la présente Convention conformément aux dispositions de l'article 43.

- 2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to GRETA, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
- 3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by GRETA and, following consultation of the Parties to this Convention and after obtaining their unanimous consent, may adopt the amendment.
- 4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
- 5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

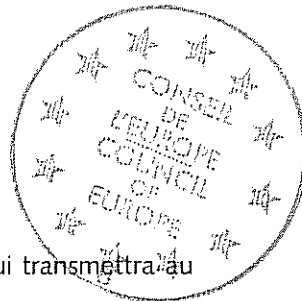
Chapter X – Final clauses

Article 42 – Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non member States which have participated in its elaboration and the European Community.
- 2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 Signatories, including at least 8 member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 4 In respect of any State mentioned in paragraph 1 or the European Community, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 43 – Accession to the Convention

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d. of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- 2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

- 2 Tout amendement proposé par une Partie sera communiqué au GRETA, qui transmettra au Comité des Ministres son avis sur l'amendement proposé.
- 3 Le Comité des Ministres examinera l'amendement proposé et l'avis formulé sur celui-ci par le GRETA; il pourra alors, après consultation des Parties à la Convention et en avoir obtenu l'assentiment unanime, adopter cet amendement.
- 4 Le texte de tout amendement adopté par le Comité des Ministres conformément au paragraphe 3 du présent article sera communiqué aux Parties, en vue de son acceptation.
- 5 Tout amendement adopté conformément au paragraphe 3 du présent article entrera en vigueur le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période d'un mois après la date à laquelle toutes les Parties auront informé le Secrétaire Général qu'elles l'ont accepté.

Chapitre X – Clauses finales

Article 42 – Signature et entrée en vigueur

- 1 La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe, des Etats non membres ayant participé à son élaboration, ainsi que de la Communauté européenne.
- 2 La présente Convention est soumise à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation sont déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.
- 3 La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle 10 Signataires, dont au moins 8 Etats membres du Conseil de l'Europe, auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention, conformément aux dispositions du paragraphe précédent.
- 4 Si un Etat visé au paragraphe 1, ou la Communauté européenne, exprime ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, cette dernière entrera en vigueur, à son égard, le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 43 – Adhésion à la Convention

- 1 Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra, après consultation des Parties à la Convention et en avoir obtenu l'assentiment unanime, inviter tout Etat non membre du Conseil de l'Europe n'ayant pas participé à l'élaboration de la Convention à adhérer à la présente Convention par une décision prise à la majorité prévue à l'Article 20 d. du Statut du Conseil de l'Europe, et à l'unanimité des voix des représentants des Etats contractants ayant le droit de siéger au Comité des Ministres.
- 2 Pour tout Etat adhérent, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 44 – Territorial application

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 45 – Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exception of the reservation of Article 31, paragraph 2.

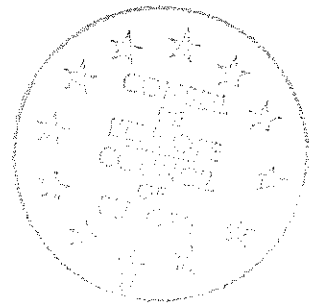
Article 46 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 47 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43 of:

- a any signature ;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession ;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 42 and 43 ;
- d any amendment adopted in accordance with Article 41 and the date on which such an amendment enters into force ;
- e any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 46 ;
- f any other act, notification or communication relating to this Convention
- g any reservation made under Article 45.

Article 44 – Application territoriale

- 1 Tout Etat, ou la Communauté européenne, peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.
- 2 Toute Partie peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans cette déclaration et dont il assure les relations internationales ou au nom duquel il est autorisé à prendre des engagements. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.
- 3 Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra, à l'égard de tout territoire désigné dans cette déclaration, être retirée par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Ce retrait prendra effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 45 – Réserves

Aucune réserve n'est admise aux dispositions de la présente Convention, à l'exception de celle prévue à l'article 31, paragraphe 2.

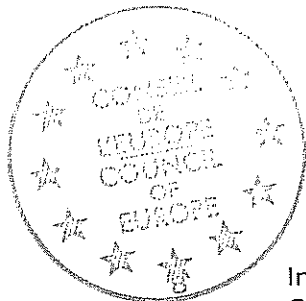
Article 46 – Dénonciation

- 1 Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.
- 2 Cette dénonciation prendra effet le premier jour du mois suivant l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 47 – Notification

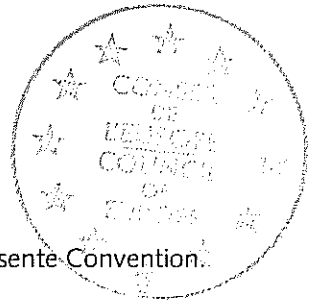
Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe, à tout Etat signataire, à tout Etat Partie, à la Communauté européenne, à tout Etat ayant été invité à signer la présente Convention conformément à l'article 42, et à tout Etat invité à adhérer à la Convention, conformément à l'article 43 :

- a toute signature ;
- b le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion ;
- c toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention, conformément aux articles 42 et 43 ;
- d tout amendement adopté conformément à l'article 41, ainsi que la date d'entrée en vigueur dudit amendement ;
- e toute dénonciation faite en vertu des dispositions de l'article 46 ;
- f tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention ;
- g toute réserve en vertu de l'article 45.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

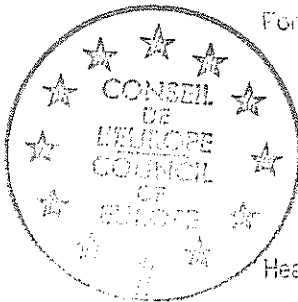

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Varsovie, le 16 mai 2005, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres ayant participé à l'élaboration de la présente Convention, à la Communauté européenne et à tout autre Etat invité à adhérer à la présente Convention.

CERTIFIED COPY

Strasbourg, this *24 November 2012*
For the Secretary General :

[Signature]
Paul DEWAGUET
Head of the Legal Advice Department
and Treaty Office